

AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL ELNÖKE
RÉSZÉRE

PÁLYAMŰ

**A Bírósági Közlöny 2024/2. számában az Országos Bírósági Hivatal elnökének
79.E/2024. (II.20.) OBHE számú határozatával meghirdetett Debreceni Törvényszék
elnöki állásának betöltésére**

Készítette:

Dr. Vágó Zsolt
pályázó

2024

Tartalom

SZAKMAI ÖNÉLETRAJZ	4
1. BEVEZETŐ GONDOLATOK	7
2. AZ ÍTÉLKEZÉS IDŐSZERŰSÉGE ÉS MEGALAPOZOTTSÁGA (AZ IDŐSZERŰSÉG JAVÍTÁSA)	8
2.1. Ügyforgalmi mutatók	8
2.2. Időszერűségi mutatók, az időszерűség érdekében tett intézkedések	13
2.3. Az ítéлkezés megalapozottsága	17
2.4. A munkateher arányosítása	19
3. AZ EMBERI ERŐFORRÁSOKKAL VALÓ GAZDÁLKODÁS	20
3.1. Helyettesíthetőség, átjárhatóság	20
3.2. Minőségbiztosítás	22
3.3. A bíróság, mint munkahely	22
3.4. A bírósági titkárokat érintő elképzelések	24
4. A TÁRGYI ÉS PÉNZÜGYI ERŐFORRÁSOKKAL VALÓ GAZDÁLKODÁS	25
4.1. A bírósági épületek	25
4.2. A törvényszék informatikai helyzete	27
5. A BÍRÓSÁGI INTEGRITÁS	28
5.1. A szervezeti integritás	28
5.2. A bírák és az igazságügyi alkalmazottak személyi integritása, informatikai biztonság, adatbiztonság	29
5.3. Panaszügyintézés	30
5.4. Az ügyelosztási rend	30
5.5. „Külső” és „belső” kommunikáció. Kapcsolat a sajtóval	31
6. BÍRÓSÁGHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS	32
6.1. Ügyfélfogadás, ügyféltájékoztatás, tanúgondozás	32
6.2. Akadálymentesítés	33
6.3. Kapcsolatok más hivatásrendekkel, szervezetekkel, bírói testületekkel	34
6.4. „Nyitott Bíróság”. Kapcsolatok külföldi bíróságokkal	34
7. KÉPZÉS, OKTATÁS, EGYSGÉGES ÍTÉLKEZÉSI GYAKORLAT	35
7.1. Posztgraduális képzések	35
7.2. Helyi oktatások, oktatási segédanyagok	35
7.3. Az egységes ítéлkezési gyakorlat kialakítása	36
7.4. Az igazságügyi alkalmazottak képzése	37
9. ÖSSZEGZÉS	38
I. SZÁMÚ MELLÉKLET	39
II. SZÁMÚ MELLÉKLET	41

1. BEVEZETŐ GONDOLATOK

A Debreceni Törvényszék elnökének, mint a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 118. § (1) bekezdés a) pontja szerinti bírósági vezető feladatát a Bszi., a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény, az Országos Bírósági Hivatal elnökének szabályzatai, határozatai és ajánlásai, illetőleg a Debreceni Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzata határozza meg.

Alapvető feladatát képezi az ítélezés törvényességének, időszerűségének és szakszerűségének biztosítása, illetőleg a bíróság, mint szervezeti egység működőképességének biztosítása.

A fenti feladatainak ellátása során szem előtt kell tartania az Országos Bírósági Hivatal elnöke által meghatározott stratégiai célokat, azaz a független bírák magas színvonalú és időszerű ítélezését; az emberi erőforrások optimális elosztását, hasznosítását; a tárgyi feltételek biztosítását; a bíróság szervezeti integritását, az ítélezési és igazgatási munka átláthatóságát, utóbbi kiszámíthatóságát és ellenőrzöttségét; a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítését, a képzési rendszer fejlesztését, illetőleg a többi hivatásrenddel történő együttműködést.

A Debreceni Törvényszék elnökének célkitűzései ennek megfelelően az időszerű és megalapozott ítélezés, a tárgyi és emberi erőforrásokkal való optimális gazdálkodás megteremtése, a bírósági integritás megőrzése, a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése és a szakmai fejlődést elősegítő képzések szervezése.

Ugyancsak a magaménak vallom az OBH elnöke által hangsúlyozott elveket, mint amilyen a bírói munka középpontba állítása, a szakmaiság, az arányos munkateher biztosítása, a bírák adminisztrációs terheinek csökkentése, a nyugodt, elsősorban a szakmai munka felé forduló bírósági kommunikáció és a nagy tapasztalatú bírók bevonása az oktatásba.

Figyelemmel arra, hogy 2011. február 01. napján, azaz több, mint 13 éve neveztek ki bírósági vezetőnek, ezért a pályázatomban szeretném bemutatni az elmúlt évek tevékenységeit, eredményeit is. Ezek alapján képet kaphatunk az előttünk álló időszak feladatairól, nehézségeiről, mint ahogy arról is, hogy korábban miként birkóztunk meg ezen kihívásokkal.

Sikeres pályázatom esetén az Országos Bírósági Hivatal elnökének célkitűzéseit és elveit figyelembe véve kívánom betölteni a Debreceni Törvényszék elnöki tisztségét az alább részletezett pályámú szerint.

2. AZ ÍTÉLKEZÉS IDŐSZERŰSÉGE ÉS MEGALAPOZOTTSÁGA (AZ IDŐSZERŰSÉG JAVÍTÁSA)

2.1. Ügyforgalmi mutatók

Ahhoz, hogy a bírák és a bírósági titkárok a jogszabályokban meghatározott munkájukat önállóan, befolyástól mentesen és magas szakmai színvonalon tudják végezni, szükséges az ítélkezési tevékenység feltételeinek megteremtése. A törvényszék elnökének, mint igazgatási vezetőnek elsődleges feladata tehát az ehhez szükséges igazgatási keretek, a személyi és tárgyi feltételek, valamint szakmai támogatás biztosítása kell, hogy legyen.

Mind az időszerű és megalapozott ítélkezés, mind az arányos munkateher megvalósítása kiemelt célja, egyben feladata is a bíróság elnökének. Míg az előbbi az állampolgárok által állított követelmény a bíróságokkal, utóbbi a bírák és igazságügyi alkalmazottak elvárása a bírósági vezetőkkel szemben.

Jelentőségét mutatja, hogy Magyarország Alaptörvényének XXVIII. cikkében is deklarálásra kerül azzal, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Egy törvényszék időszerűségi helyzetét jelentősen befolyásolják az ügyforgalmi mutatók, különösen az érkezési és befejezési adatok. A munkateher alakulása, a személyi és tárgyi feltételek tervezhetősége érdekében szükséges a Debreceni Törvényszék legfőbb ügyforgalmi adatainak, az azokból levonható következtetéseknek, tendenciáknak ismertetése, bemutatása.

	2021	2022	2023	% 2021-hez ¹	% 2022-höz ²
Debreceni Törvényszék összes peres és nemperes érkezés	67983	60351	61137	89,92%	101,30%
Debreceni Törvényszék összes peres érkezés	12654	13295	13407	105,95%	100,84%
Országos peres és nemperes érkezésből arány	5,8%	5,3%	5,2%	89,65%	98,11%
Országos peres érkezésből arány	5,6%	5,8%	5,7%	101,78%	98,27%

¹ A 2023. évi adatok a 2021. évi adatokhoz képest

² A 2023. évi adatok a 2022. évi adatokhoz képest

A járásbíróóságok összesített adatai					
Az ügy tárgya	Érkezett				
	2021	2022	2023	% 2021-hez ³	% 2022-höz ⁴
Polgári per	5108	5084	5254	102,85%	103,34%
Gazdasági per	268	301	330	123,13%	109,63%
Büntető per	1068	962	1287	120,50%	133,78%
Szabálysértési per	2151	2436	2212	102,83%	90,80%
Polgári nemperes	3499	4315	4904	140,29%	113,76%
Bíróági végrehajtási ügyek	7320	5739	5386	73,57%	93,84%
Gazdasági nemperes	0	0	0	-	-
Büntető nemperes	3804	3771	4059	106,70%	107,63%
Szabálysértési nemperes	24256	16173	16153	66,59%	99,87%
Mediációs ügyek	24	13	32	133,33%	246,15%

A törvényszéki elsőfokú tevékenysége					
Az ügy tárgya	Érkezett				
	2021	2022	2023	% 2021-hez ⁵	% 2022-höz ⁶
Polgári per	230	212	172	74,78%	81,13%
Gazdasági per	151	236	250	165,56%	105,93%
Közigazgatási per	2654	3111	2947	111,03%	94,72%
Munkaügyi per	240	191	212	88,33%	110,99%
Büntető per	49	64	70	142,85%	109,37%
Katonai tanácsok peres	23	27	28	121,73%	103,70%
Polgári nemperes	696	796	1111	159,62%	139,57%
Gazdasági nemperes	19	32	33	173,68%	103,12%
Közigazgatási nemperes	268	251	303	113,05%	120,71%
Munkaügyi nemperes	38	56	45	118,42%	80,35%

³ A 2023. évi adatok a 2021. évi adatokhoz képest

⁴ A 2023. évi adatok a 2022. évi adatokhoz képest

⁵ A 2023. évi adatok a 2021. évi adatokhoz képest

⁶ A 2023. évi adatok a 2022. évi adatokhoz képest

Büntető nemperes	374	347	378	101,06%	108,93%
Katonai tanácsok nemperes	67	73	77	114,92%	105,47%
Cégügyek	10035	10569	10101	100,65%	95,57%
Csőd- és felszámolási ügyek	536	784	778	145,14%	99,23%
BV ügyek	2646	2433	2540	95,99%	104,39%
Törvényszéki végrehajtási ügyek	130	114	123	94,61%	107,89%

Az elmúlt évek legmeghatározóbb „jelensége” az új típusú koronavírus (COVID-19) járvány 2020. márciusában hazánkban történő megjelenése volt, amely a hozzá kapcsolódó korlátozó intézkedésekkel alapjaiban formálta át az életünket, a napi tevékenységünket, így jelentős kihatással volt a munkánkra is. A bírósági dolgozók mellett az állampolgárok egy része is az otthonába, home-office-ba kényszerült. Kerülték a személyes interakciókat, így kezdetben a pereskedési kedv érezhető csökkenése mellett az elkövetett bűncselekmények, szabálysértések száma is a korábbi töredékére esett vissza.

A kedvező társadalmi, gazdasági és foglalkoztatási környezet, valamint az új büntetőeljárás törvény tárgyaláson kívüli jogintézményeket preferáló jellemzői a pandémia ügyforgalomra gyakorolt befolyása mellett is éreztették a hatásukat, amely országos szinten a büntető ügyek számának csökkenéséhez vezetett. Látni kell ugyanakkor azt is, hogy az ügyek jelentősen átstrukturálódtak a korábbiakhoz képest, bonyolultabb, összetettebb, nagyobb súlyszámú ügyek érkeznek a bíróságokhoz, amelyeket a média mellett a felek is jobban a „magukénak érznek”. Jól bizonyítja ezt a tény az érkezett peres ügyek súlyszámának emelkedése, mint ahogy a fellebbezések arányának bírói referádákon belüli emelkedése is, amely a bírók „leterheltségének érzetét” is növeli.

A járvány által generált megbetegedési hullámok során a bíróságok mellett a társhatóságok egy része is a korábbi kapacitása töredékén működött, emiatt munkaszervezési és célszerűségi okokból, illetve a személyes találkozások számának csökkentése érdekében a korábban büntető peres ügyként jelentkező bíróság elé állítások száma jelentősen visszaesett. Egyenes arányban megnőtt ugyanakkor a büntetővégzés meghozatalára irányuló ügyészi indítványok száma és ezáltal a büntető nemperes érkezés is.

Az elmúlt év adatainak tükrében – a pandémiás helyzet, valamint a veszélyhelyzettel összefüggő jogszabályi környezet alakulására visszavezethetően – megváltozni látszik ezen tendencia és olybá tűnik, hogy a büntető peres ügyek száma a 2022. évihez képest jelentős mértékben – részben a bíróság elé állításos ügyek számának növekedése miatt – emelkedett. Ugyanakkor az tapasztalható, hogy ez a változás nem eredményezte a nemperes ügyek ugyanilyen mértékű csökkenését, sőt a büntetővégzés meghozatalára tett indítványok száma szintén növekedést mutatott.

A jövőre nézve a büntető ügyek vonatkozásában – különösen a vagyon elleni bűncselekmények körében – további növekedés prognosztizálható, amit a társhatóságok képviselői – a már általuk tapasztaltak alapján – 2022. őszétől kezdődően folyamatosan kommunikálnak is felénk. Emellett megfigyelhető az a tendencia is, hogy az ügytípusok közül a közlekedési és a kiberbűnözéssel kapcsolatos bűncselekmények száma látványosan nő, amelyekre a társhatóságokhoz hasonlóan nekünk is fel kell készülnünk.

A járásbíróságokhoz hasonlóan a törvényszéki elsőfokú büntető peres ügyek számában is évek óta emelkedés tapasztalható – ahogy a katonai peres ügyek tekintetében is – amellyel egyenesen arányban nőtt a befejezések száma is. Hasonló megállapítás tehető a törvényszék másodfokú peres ügyérkezésével kapcsolatban is.

A büntetés-végrehajtási ügyek vonatkozásában a 2023. évi érkezés valamivel magasabb volt, mint a 2022. évi, azonban nem éri el a 2021. évi adatokat. A büntetés-végrehajtási intézetek várható átszervezése szükségessé teheti a későbbiekben a bírósági feladatok átcsoportosítását is.

A 2021. évi kimagasló érkezést követően 2022. évben jelentős csökkenés következett be a szabálysértési nemperes ügyek számában. Ez visszavezethető arra, hogy a 2021. év a pandémiával összefüggésben álló szabálysértések bíróságra „begyűrűződésével” már egy eleve túlzott érkezést generált a járásbíróságokon. A szabálysértési peres ügyek vonatkozásában ugyanakkor érezteti a hatását az, hogy 2021. márciusától elzárással sújtható szabálysértés lett az engedély nélküli vezetés, ami 2022. és 2023. évben is az Sze-s ügyek mintegy felét tette ki.

Mind a szabálysértési peres, mind a nemperes ügyeket illetően látható, hogy az ügyérkezés úgy a számát, mint az összetételét tekintve állandósulni látszik, jelentősen könnyítve ezzel a különböző prognózisok megtételét, ezzel összefüggésben a következő évekre történő felkészülést és tervezést.

Civilisztikában az új Pp. bevezetését követően átmenetileg megtorpant ugyan az ügyfelek perindítási kedve, azonban ezen tendencia azóta már megfordult és az ügyek száma ismét emelkedni kezdett.

A büntető ügyek átstrukturálódásához hasonlóan a polgári ügyek tekintetében is tapasztalható változás a korábbiakhoz képest. A gyermektartásdíj felemelése iránti perek száma 2022. szeptemberétől kezdődően az inflációval és a megélhetési költségek növekedésével markánsan emelkedik, míg a családjogi ügyek száma a teljes ügyérkezés nagyjából egyharmadát teszi ki. A dologi jogi perek tekintetében pedig kijelenthető, hogy amíg vannak szomszédok, közös tulajdon és birtokháborítás, addig az ezen referádával rendelkező bírácoknak is lesz feladata. Ugyanakkor az is tapasztalható, hogy a kártérítési és egyszerűbb megítélésű kötelmi perek száma csökkent az elmúlt időszakban. Az elsőfokú gazdasági peres ügyek száma ezzel párhuzamosan növekszik.

A civilisztikai nemperes ügyek tekintetében a letétek számának növekedése eredményezett nagyobb érkezést, míg a végrehajtási ügyek vonatkozásában a törvényszéki végrehajtási feladatok járásbíróági végrehajtásra gyakorolt hatása generált kiugró ügyforgalmi adatokat a

2018-tól 2020-ig tartó három évben. 2021. évtől kezdődően csökkent ugyanakkor a végrehajtási nemperes ügyek száma a korábbiakhoz képest.

A Debreceni Törvényszék speciális helyzetben van a tekintetben, hogy a polgári peres eljárás elhúzóásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (Pevtv.) alapján kizárólagos illetékességgel rendelkezik a Fővárosi Ítéltábla, a Pécsi Ítéltábla és a Szegedi Ítéltábla illetékességi területére. Ez azt eredményezi, hogy az ezen ítéltáblák illetékességi területein lévő bíróságok elhúzó peres ügyeivel kapcsolatosan előterjesztett ügyeket a törvényszék bírálja el. Míg 2022. évben 40 darab, addig 2023. évben 111 darab és 2024. első negyedévében már több, mint 40 darab ilyen ügy iktatására került sor. Látható, hogy a 2024. eddigi érkezés már meghaladta a 2022. teljes év érkezési adatait, ezért ennek a feladatnak az ellátásához mindenképpen szükséges a jövőben erőforrásokat mozgósítani.

2024. októberétől – jogszabályváltozás folytán – az ingatlan nyilvántartást érintő bírósági határozatok alapján bekövetkező változásokat is a bíróságnak kell átvezetni, így ennek megszervezése szintén feladatokat fog róni a törvényszék elnökére és a kollégiumvezetésre.

A munkaügyi jogviták számának alakulását mindenképpen nyomon kell követni, mert az ügyérkezés esetleges csökkenése az emberi erőforrás felszabadítását eredményezheti.

A járásbírói szinthez hasonlóan a gazdasági elsőfokú peres ügyek száma törvényszéki szinten is erőteljes növekedést mutat.

A Közigazgatási Kollégium ügyforgalmi adataival kapcsolatban elmondható, hogy a 2023. évi peres és nemperes összerkezésük közel azonos volt a 2022. évihez és a peres érkezésük „csupán” 5 %-kal maradt alatta az előző évi adatnak. Az országos összehasonlító adatok alapján megállapítható, hogy az egy főre jutó érkezés az országos közigazgatási érkezéshez képest magasabb. Ennek megfelelően meg kell vizsgálni a belső erőforrások átcsoportosításának lehetőségét, mint ahogy azt is, hogy munkaszervezéssel megoldható lenne-e a munkateher arányosítása. Amennyiben a fenti eszközökkel a helyzet nem orvosolható, úgy indokolt lehet újabb álláshely létesítése.

A törvényszék másodfokú tevékenysége					
Az ügy tárgya	Érkezett				
	2021	2022	2023	% 2021-hez ⁷	% 2022-höz ⁸
Polgári per	305	250	221	72,45%	88,40%
Gazdasági per	41	56	42	102,43%	75,00%
Büntető per	347	343	372	107,20%	108,45%
Szabálysértési per	19	22	10	52,63%	45,45%
Közigazgatási per	0	0	0	-	-
Munkaügyi per	0	0	0	-	-

⁷ A 2023. évi adatok a 2021. évi adatokhoz képest

⁸ A 2023. évi adatok a 2022. évi adatokhoz képest

Polgári nemperes	671	524	652	97,16%	124,42%
Gazdasági nemperes	28	82	74	264,28%	90,24%
Büntető nemperes	882	941	909	103,06%	96,59%
Közigazgatási nemperes	0	0	0	-	-
Munkaügyi nemperes	0	0	0	-	-
Egyéb ügyek	36	43	72	200,00%	167,44%

2.2. Időszerűségi mutatók, az időszerűség érdekében tett intézkedések

Az időszerűségi mutatók kiemelt jelentőséggel bírnak egy bíróság működésével kapcsolatban, így nem csoda, hogy az Országos Bírósági Hivatal elnöke is konkrét célkitűzéseket fogalmazott meg az elhúzódó peres ügyek számának csökkentése érdekében. A hatékony és időszerű ítélezés biztosítása, elősegítése a Debreceni Törvényszék elnökének is egyik legfontosabb célkitűzései közé tartozik.

Egy ügy hosszabb pertartamúvá válásának leggyakoribb okai nem feltétlenül a bíró mulasztására vagy a nem megfelelő pervezetésére vezethetők vissza. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján elmondható, hogy a civilisztikai ügyeknél a felek nagy száma, a még folyamatban lévő régi Pp-s ügyek esetén a keresetmódosítások, a bizonyítás terjedelme, így különösen a szakértői bizonyítás lényegesen megnövelheti egy per időtartamát. Különösen igaz ez a személyállapoti perekre, ahol az igazságügyi elmeorvos szakértők, illetve igazságügyi pszichológus szakértők leterheltségére visszavezethetően hónapok telnek el úgy, hogy bármiféle érdemi előrelépés történne az ügyben. A megfelelő kompetenciával rendelkező szakértők hiánya további problémát jelent az ügyek gyorsabb befejezése tekintetében. Jelenleg eszköztelenek vagyunk ebben a körben, de bizakodásra ad okot, hogy az elmúlt évben az Országos Bírósági Hivatal kezdeményezésére egyeztetés indult meg az Igazságügyi Minisztériummal a témában. Az ügyek elhúzódását eredményezheti a Pp. által biztosított további írásbeli perfelvétel elrendelése is. A jó gyakorlat és a tapasztalatok bemutatásával, összegzésével – álláspontom szerint – a kollégák továbbra is orientálhatóak.

A büntető ügyek tekintetében pedig az ügy összetettsége, a vádlottak vagy a sértettek száma, a nyomozati iratok terjedelme, illetőleg az esetlegesen felmerülő szakértői bizonyítás kiegészítések azok, amelyek egy eljárás elhúzódásához vezetnek.

Mindezek ellenére elmondható, hogy az egy éven belül befejezett peres eljárások tekintetében lényegi változást nem eredményeztek az utóbbi évek nehézségei és az elsőfokú peres ügyek továbbra is igen nagy arányban egy éven belül, míg a másodfokú ügyek hat hónapon belül befejeződnek a Debreceni Törvényszéken.

Járásbíróságok 2023. év						
		polgári	gazdasági	büntető	szabálysértési	összesen
Az 1 éven belül befejezett perek	száma	4966	287	1007	2228	8488
	aránya	92,3%	86,7%	85,2%	100%	93,1%

Törvényszék elsőfok 2023. év								
		polgári	gazdasági	közigazgatási	munkaügyi	büntető (katonai nélkül)	katonai	összesen
Az 1 éven belül befejezett perek	száma	111	200	2824	124	45	22	3326
	aránya	74,0 %	87,7%	92,7%	64,2%	71,4%	88%	89,8%

Törvényszék másodfok 2023. év								
		polgári	gazdasági	büntető	szabálysértési	közigazgatási	munkaügyi	összesen
A 6 hónapon belül befejezett perek	száma	197	46	297	10	0	0	550
	aránya	87,6 %	100%	79,8 %	100%	-	-	85,5%

Ettől függetlenül a cél a kettő és az öt éven túli ügyek számának folyamatos csökkentése, az öt éven túli ügyek mielőbbi befejezése, illetve annak megakadályozása, hogy az éven túli ügyek átforduljanak kettő éven túli ügyekké.

Emiatt támogatom az Országos Bírószági Hivatal elnökének az elhúzódó pertartamú ügyek mentorálásával kapcsolatos 2020.OBH.XX.G.11/2. számon indított programját, mint ahogy a kollégiumvezetők, elnökök, elnökhelyettesek, illetve csoportvezető bírák által évek óta folytatott szakmai „segítői” tevékenységét. Ennek keretében a különböző ügyszakos kollégák már az egy és két év közötti ügyeik tekintetében is fordulhattak bírósági vezetőikhez szakmai segítségnyújtás érdekében, természetesen önkéntes alapon.

Szükséges, hogy a kollégiumvezetők rendszeresen kommunikálják az elsőfokú bírák felé a perelhúzó magatartásokat megakadályozó, az eljárásokat gyorsító és az időszerűség irányába ható hatékony pervezetést elősegítő jogszabályi rendelkezéseket, valamint eljárásjogi taktikákat, fortélyokat.

Fontosnak tartom, hogy a Debreceni Törvényszék Polgári és Munkaügyi Kollégiumvezetőjével, valamint Gazdasági Kollégiumvezetőjével együttműködve az elsőfokot tárgyaló kollégák is megismerjék a törvényszéken már jogerősen befejezett, a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel tárgyában indított nemperes eljárások tapasztalatait, tanulságait, beépítve azokat a mindennapi tevékenységükbe. Szükséges ez annak érdekében is, hogy a későbbiekben elkerüljük az elhúzódó ügyekben a törvényszék esetleges marasztalását.

Az ítélezés időszerűségének figyelemmel kísérése továbbra is az igazgatási és szakmai vezetők egyik legfőbb feladata, így az igazgatási ellenőrzések következetes végrehajtásának továbbra is kiemelt jelentőséget tulajdonítok. Ugyanakkor ez elsődlegesen a vezető részéről a BIIR rendszerből történő ellenőrzést, az irat bekérését és átvizsgálását kell jelentse és csupán legutolsó intézkedésként merülhet fel a bíró irányába igazoló jelentés bekérése vagy egyéb olyan intézkedés elrendelése, amely a bíró részéről további időráfordítást igényel.

Amennyiben az igazgatási ellenőrzések hiányosságokat, mulasztásokat tárnak fel, úgy a súlyosabb szankciók elkerülése érdekében szükségesnek tartom a fokozatos és következetes számonkérést.

Az Igazgatási Szabályzat által előírt vizsgálatokon túl a Debreceni Járásbíróságon 2020. évtől kezdődően, célvizsgálat útján, évente két alkalommal górcső alá kerülnek a másfél éven túl érkezett, de új hatánap nélküli ügyek is, előmozdítva ezzel a mielőbbi befejezésüket. Az elévülés megakadályozása érdekében a már hosszabb ideje felfüggesztett büntető és szabálysértési ügyek vizsgálata is évente két alkalommal kerül elrendelésre, azok folyamatos figyelemmel kísérése mellett. A pályázatom pozitív elbírálása esetén ezen gyakorlatot az egész törvényszék területére kiterjeszteni szándékozom.

A Pp. személyállapot pereket érintő, szigorúbb határidőket megállapító, 2022. szeptember 01. napjától hatályba lépő módosítása újabb kihívást jelent ezen pertípusokat tárgyaló bírók számára. A jogszabályváltozás bírói munkateherre gyakorolt hatása már érezhető, a heti két tárgyalási nap kötelezettséggel a határidőket nem minden esetben lehet betartani.

Az elmúlt évek ügyforgalmi változásai eredményezték azt is, hogy a nagyobb bírói létszámú Debreceni Törvényszéken és a Debreceni Járásbíróságon mind a civilisztikai, mind a büntető ügyszakban a specializáció részbeni megtartása mellett szükségessé vált a „referádák vegyítése” is. A székhelyi járásbíróság több bírója vállalta, hogy az ügyteher kiegyenlítése érdekében a korábbi referádájától eltérő ügyeket is tárgyal a jövőben. Amellett, hogy az ügyek átosztására nem kell, hogy sor kerüljön, segítségével a nyári és téli ítélezési szünet során felmerülő ügyeleti feladatok is egyszerűbben elláthatóvá váltak. A specializáció részbeni feloldásával járó kezdeti nehézségek – a szakszerűség biztosítása érdekében – képzésekkel, oktatási anyagok megosztásával és a szakmai segítői rendszer fenntartásával áthidalhatóak.

Az új Pp. osztott perviteli szabályainak bevezetésével megnövekedett a civilisztikai ügyszakban a tárgyaláson kívüli írásbeli előkészítés szerepe. A perfelvételi tárgyalás megfelelő előkészítése, átgondolása ugyanis jóval időigényesebb, így már nem várható el a bíraktól az, hogy ugyanannyi tárgyalást tartsanak, mint a régi Pp. hatálya alatt.

A másodfokú ítélkezésben fő szabály az ügyek tárgyaláson kívüli elbírálása, amelyet immáron a Szervezeti és Működési Szabályzatunk is leképezett.

Büntető ügyszakban az időszerűség vonatkozásában elért – országosan is kimagasló – eredmények megtartása a cél.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján bizton állítom, hogy a bíró társaim elhivatottak a munkájuk iránt, így a célok és elvárások megfelelő kommunikációjával, következetességgel, kellő transzparenciával és partnerséggel, a kollégák személyes motivációjának erősítésével az időszerűség vonatkozásában már eddig is komoly eredményeket értünk el, amely gyakorlatot – a pályázatom sikeres elbírálása esetén – továbbra is folytatni szeretnék.

Elhúzódo peres ügyek a járásbíróságokon 2023. év						
		polgári	gazdasági	büntető	szabálysértési	összesen
A 2 éven túli perek	száma	46	10	9	0	65
	aránya	2,4%	8,5%	1,4%	0,0%	2,3%
Az 5 éven túli perek	száma	1	0	0	0	1
	aránya	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Elhúzódo peres ügyek Törvényszék elsőfok 2023. év								
		polgári	gazdasági	közigazgatási	munkaügyi	büntető (katona i nélkül)	katona i	összesen
A 2 éven túli perek	száma	15	10	10	1	3	0	39
	aránya	14,7%	8,6%	1,1%	1,1%	5,4%	0,0%	3,1%
Az 5 éven túli perek	száma	1	2	0	0	3	0	6
	aránya	1,0%	1,7%	0,0%	0,0%	5,4%	0,0%	0,5%

Elhúzódo peres ügyek Törvényszék másodfok 2023. év								
		polgári	gazdasági	büntető	szabálysértési	közigazgatási	munkaügyi	összesen
Az 1 éven túli perek	száma	0	0	1	0	0	0	1
	aránya	0,0%	0,0%	0,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,5%

2.3. Az ítélezés megalapozottsága

Jómagam is egyetértek az Országos Bírósági Hivatal elnökének azon álláspontjával, miszerint különbséget kell tenni az „elhúzódozó” és a „sokáig tartó” peres eljárások között. Pusztán az a tény, hogy egy ügy kettő éven túlívá válik, egyáltalán nem jelenti magától értetődően azt, hogy a bíró mulasztást követett volna el és hogy szükségszerűen megállapítható valamiféle önhiba. Az időszerűség követelménye nem eredményezheti ugyanis az ítélezés minőségének romlását. Emiatt fontos, hogy az időszerűség és a szakszerűség egymás mellett érvényesüljenek.

Az ítélezési tevékenység társadalmi elfogadottságának egyik fő ismérve, ha mind több ügy emelkedik elsőfokon jogerőre, és a bíró számára is az a leggyorsabb visszajelzés, ha a felek tudomásul veszik az elsőfokú ítéletben foglaltakat. Ahogy arra már korábban utaltam, a jogosultak az ügydöntő határozatok egy igen jelentős hányada tekintetében élnek a jogorvoslati jogukkal, így a bíráinkra fokozottan igaz az a bölcsesség, amely szerint „ügyvédet perrel, bírót fellebbezéssel fenyegetni nem lehet”. Öröndetes ugyanakkor, hogy a döntéseink hatályon kívül helyezésére igen csekély számban kerül sor.

A járásbíróságok és a törvényszék másodfok viszonylata				
	Helyben hagyás %	Megváltoztatás %	Hatályon kívül helyezés %	Egyéb %
büntető	47,3%	46,2%	4,6%	1,9%
civil	48,7%	31,0%	7,4%	12,9%
polgári	48,0%	32,0%	6,2%	13,8%
gazdasági	52,2%	26,1%	13,0%	8,7%

A törvényszék és az ítéltábla viszonylata				
	Helyben hagyás %	Megváltoztatás %	Hatályon kívül helyezés %	Egyéb %
büntető	29,1%	63,6%	7,3%	0,0%
civil	59,6%	29,8%	6,4%	4,3%
polgári	68,2%	27,3%	4,5%	0,0%
gazdasági	52,0%	32,0%	8,0%	8,0%
büntető másodfok	80,0%	0,0%	20,0%	0,0%

Elsőfok és másodfok viszonylata (közigazgatási és munkaügyi szakban)				
	Helyben hagyás %	Megváltoztatás %	Hatályon kívül helyezés %	Egyéb %
civil	66,7%	12,5%	6,3%	14,6%
közigazgatási	57,6%	12,1%	9,1%	21,2%
munkaügyi	86,7%	13,3%	0,0%	0,0%

Kúriai felülvizsgálat				
	Helyben hagyás %	Megváltoztatás %	Hatályon kívül helyezés %	Egyéb %
büntető	17,9%	10,7%	21,4%	50,0%
civil	24,4%	0,0%	17,2%	58,3%
polgári	24,0%	0,0%	8,0%	68,0%
gazdasági	31,0%	0,0%	6,9%	62,1%
közigazgatási	23,0%	0,0%	21,4%	55,6%
munkaügyi	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

A hatályon kívül helyezési mutató tartósan alacsonyan tartása érdekében szükséges a jövőben is ennek figyelemmel kísérése, a hatályon kívül helyezések okainak feltárása és kollégákkal történő – általánosító jellegű – megismertetése, a figyelmük felhívása.

Úgy gondolom, hogy képzésekkel, a kollégiumokkal való célzottabb és rendszeresebb kommunikációval, a szakmai együttműködés erősítésével, valamint a tanácselnöki feljegyzéseken túlmutató rendszeres, érdemi, tényszerű és gyors visszajelzésekkel tudunk ezen is javítani. Ennek keretében szeretném, ha közösen ki tudnánk alakítani egy olyan működési formát, amelyben az eljárási és anyagi jogi, de mindenképpen a gyakorlat során felmerülő kérdések hatékonyan megvitatásra és megválaszolásra kerülnek, mint amire már volt is példa a székhelyi járásbírószágon (a kapcsolattartás végrehajtása körében felmerülő gyakorlati kérdések megvitatása Dr. Tóth Éva tanácselnök asszony bevonásával; a gyermek meghallgatása témakörben Dr. Csiky-Mészáros Mária igazságügyi pszichológus szakértő asszony bevonásával; élettársi kapcsolat vagyoni jogi következményei témában Szilágyiné dr. Karsai Andrea DIT elnök asszony bevonásával).

Célszerűnek tartom feleleveníteni azt a korábbi gyakorlatot, amikor is a joggyakorlat egysége céljából évente több alkalommal összefoglaló készült a másodfokú ügyek általánosítható tapasztalatairól.

A minőségi ítélezés fenntartásában kiemelt jelentőséget tulajdonítok a kollégiumvezetőknek, mint szakmai vezetőknél, akiknek elsődleges feladata, hogy előmozdítsák az egységes jogalkalmazást, szakmai iránymutatást nyújtsanak, illetve a szakmai kérdésekkel hozzájuk forduló kollégáikat segítsék, ezáltal is támogatva az ítélezés időszerűségét és szakmaiságát. Amennyiben szükséges, úgy az adminisztratív és igazgatási terheiket csökkenteni kell annak érdekében, hogy az így felszabaduló idejüket a minőségi munka és a támogatás erősítésére tudják fordítani.

A bírák szakmai fejlődésének elősegítése érdekében – az eredeti ítélezési tevékenység megtartása és az ügyforgalmi mutatók szem előtt tartása mellett – támogatom a kollégák magasabb bírósági szintre történő kirendelését akár rövidebb időre is. Ezáltal biztosíthatónak látom az egymás munkája kölcsönös elismerésének erősítésén túl, az egységes jogalkalmazásra törekvést és a bíróság zavartalan működése érdekében a helyettesíthetőséget is.

2.4. A munkateher arányosítása

Habár a Debreceni Törvényszék mindig élen járt a munkateher arányosítással kapcsolatban „az almát a körtével összevetni” mindeddig nekünk sem sikerült, így az egyéni bírói munkateherre vonatkozó statisztikai adatok csupán adott bíróság, adott ügyszakon belüli összehasonlításra alkalmasak. Az egy működő bíróra jutó átlag súlyszám fentiek okán szintén adott bíróság, adott ügyszakában értelmezhetőek megfelelően.

A korlátozott lehetőségek ellenére a munkateher ügyszakok közötti arányosítására is történtek intézkedések a Debreceni Törvényszéken az elmúlt években. A megelőző távoltartás elrendelésére irányuló ügyek intézésére 2020. év elejétől kezdődően a Debreceni Járásbíróságon a büntető ügyszakos bírái, majd fokozatosan további járásbíróságok büntető ügyszakos bírái is bevonásra kerültek. 2018. tavaszától a pszichiátriai betegek gyógykezelésének bírósági felülvizsgálatát sem kizárólag a civilisztikai ügyszakba beosztott bírósági titkárok intézik már.

A kollégák előzékenysége ugyanakkor nem csak a saját bíróságukon valósul, valósult meg, hanem más szervezeti egységek irányába is. Kirendeléssel a járásbíróság polgári ügyszakos bírósági titkárai, fogalmazói, ügyintézői és leírói mellett a büntető (szabálysértési) ügyszakos titkárok, valamint leírók is kivették a részüket a törvényszéki végrehajtás átadásával kapcsolatos feladatokból. A végrehajtási ügyek feldolgozásába is besegítettek a végrehajtással foglalkozó más járásbíróságok titkárai. Szintén rendszeresnek tekinthető a büntető ügyszakos bírák vidéki járásbíróságoknak nyújtott készenléti-ügyeleti munkába történő besegítése, helytállása is, mint ahogy a 2024. nyári ítélezési szünetében a közigazgatási kollégiumhoz beosztott bírósági titkárok is besegítenek a pszichiátriai betegek gyógykezelésének bírósági felülvizsgálatába.

Az egy tárgyaló bírói létszámmra vetített ügyforgalmi adatok Járásbíróságok				
Ügyszak	Érkezett peres ügyek havi átlagos száma		Folyamatban lévő peres ügyek	
	2022	2023	2022	2023
polgári	18,5	19,6	90,2	86,8
gazdasági	17,4	20,5	81,9	87,3
büntető	4,7	6,2	32,8	38,3

Az egy tárgyaló bírói létszámmra vetített ügyforgalmi adatok Törvényszék elsőfok				
Ügyszak	Érkezett peres ügyek havi átlagos száma		Folyamatban lévő peres ügyek	
	2022	2023	2022	2023
civilisztikai	10,2	10,4	46,9	60,2
közigazgatási	22,3	20,7	83,7	73,3
büntető	1,5	1,4	13,6	13,8
katonai	3,2	3,2	11,3	15,1

Az egy tárgyaló tanácsra vetített ügyforgalmi adatok Törvényszék másodfok				
Ügyszak	Érkezett peres ügyek havi átlagos száma		Folyamatban lévő peres ügyek	
	2022	2023	2022	2023
civilisztikai	8,7	8,0	28,4	27,5
büntető	9,6	8,5	45,1	36,6

A Debreceni Törvényszék elnöke már korábban is kérte, hogy a fejezetcímbe meghatározott cél elérése érdekében a megüresedett álláshelyek más ügyszakba, vagy akár más járásbíróságokra kerüljenek kiírásra. Indokoltsága esetén ezen gyakorlatot a továbbiakban is követendőnek tartom és a bírósági vezetőtársak, valamint a kollégák irányába megfelelően kommunikálom.

Az egyenlőhöz mind jobban közelítő munkateher megvalósítása mindig is a bírák (bíróági titkárok) és a saját érdeklődésem fókuszpontjában állt, ezért – mint ahogy eddig is – támogatok mindennemű olyan kezdeményezést, felvetést és ötletet, ami ennek a törekvésnek az elérése irányába hat.

Az önhibán kívül elnehezült ügyszakok vagy egyes kollégák megsegítésére – már csak az időszerrűség biztosítása érdekében is – ideiglenesen szükségesnek tartom bevonni a bírósági titkárokat és ügyintézőket kurenciális, illetve döntés előkészítő feladatokra.

3. AZ EMBERI ERŐFORRÁSOKKAL VALÓ GAZDÁLKODÁS

3.1. Helyettesíthetőség, átjárhatóság

A Debreceni Törvényszék személyi állományába 2023. december 16. napjától 127 fő bíró és 396 fő igazságügyi alkalmazott (amelyből 47 fő vezető, 46 fő bírósági titkár, 7 fő bírósági fogalmazó, 22 fő bírósági ügyintéző, 12 fő felsőfokú végzettségű tisztviselő, 208 fő középfokú végzettségű tisztviselő (írnok) és 54 fő fizikai dolgozó), azaz összesen 523 fő tartozik.

Ahhoz, hogy ezen létszámmal és a már korábban ismertetett munkateherrel valóban fenntartható legyen a fejlődés, illetve a már megszerzett eredményeit mindkét ügyszak a jövőben is meg tudja tartani, rendkívüli szerepét látom a tudatosan tervezett, átgondolt létszámpolitikának.

Az utóbbi évek tapasztalatai ugyanis azt mutatják, hogy egyre gyakrabban kerül sor olyan dömpingmunkák elrendelésére, amelyek csak időszakosan ugyan, de az átlagost jóval meghaladóbb leterheltséget jelentenek a bírák vagy az igazságügyi alkalmazottak egy-egy csoportjának. Hasonló helyzettel szembesültünk az új típusú koronavírus (COVID-19)

világjárvány vagy hasonló, a munkavállalók nagyobb számát érintő megbetegedéssel kapcsolatos hiányzásokkal összefüggésben is.

Álláspontom szerint az ilyen jellegű krízishelyzetek a legegyszerűbben akként oldhatóak meg, ha a legrövidebb idő alatt tudunk átcsoportosítani megfelelő számú szakképzett munkaerőt a kritikus helyzetbe került pozíciókra. Ez azonban csak akkor valósítható meg, ha a többség birtokában van annak a tudásnak, ami a feladat megoldásához nélkülözhetetlen.

Ennek érdekében szükségesnek tartom a szemléletváltást az igazságügyi alkalmazottak létszámgazdálkodása terén is és a létszám felhalmozás helyett a kisebb létszámú, de jól képzett, motivált és több munkafolyamatra kiterjedő jártassággal bíró személyi állomány létrehozását. A leírók ismerjék a kezelőirodák munkarendjét, munkafolyamatait, a nyilvántartó programokat a szükséges besegítés érdekében, mint ahogy előnyt jelent az irodai dolgozók felvétele tekintetében, ha rendelkeznek gépirói és valamilyen számítástechnikai ismerettel.

Továbbgondolást igényel, hogy az átjárhatóság és helyettesíthetőség biztosítása érdekében az irodai álláshelyet elnyerő személy is kötelezően töltsön el valamennyi gyakorlati időt a leírók körében, mint ahogy a betanuló jegyzők is a kezelőirodákon. Intézményesített jelleggel ennek bevezetésére még nem volt lehetőségem, azonban a Debreceni Járásbíróságon az ítélkezési szünet során heti váltásban egy-egy leíró már évek óta beosztásra kerül a kezelőirodába, így az azonnali megoldást igénylő helyzetekben ezen irodai tapasztalatokkal rendelkező állománnyal már sikeresen tudunk gazdálkodni. Ezen gyakorlat különösen hasznosnak bizonyulna az olyan kisebb járásbíróságokon, ahol már 2-3 fő átmeneti akadályoztatása is komoly veszélyt jelent a munkavégzés zavartalanságára.

A korábbi járásbíróági elnöki pályázataimban már érintettem azt a célt, hogy megfontolás tárgyává tenném, hogy a civilisztikai és a büntető ügyszakos leírók közötti éles különbségtétel fenntartása indokolt-e. A tapasztalat ugyanakkor azt mutatta, hogy a már meglévő polgári leírói állomány nagyobb része nehezen boldogult a büntető tárgyalásokon történő jegyzőkönyvezéssel, míg a büntető ügyszakos jegyző kollégák a másik ügyszak monotonítására panaszkodtak.

Az ezzel kapcsolatos „gordiuszi csomó” a jegyző koordinátorok nagyobb fokú és szorosabb együttműködésre kényszerítésével vágható át. Járásbíróági elnöki éveim során átalakításra került a jegyző felvételi rendszerünk, ahol mindkét ügyszak megfelelő szinten képviselteti magát és a felvételi feladatok egy olyan szempontsor alapján kerültek kidolgozásra, amely alapján kiszűrhető, hogy a pályázó helyt tud-e állni akár a tárgyalásokon is. Az új típusú együttműködésnek köszönhetően, ami az egymás munkája iránti érzékenyítésre is kiterjed, mára már nem ritka az sem, hogy megismerve az új kolléga erősségeit az egyik ügyszak „átengedi” a másik ügyszaknak a munkatársat, mint ahogy más szervezeti egységeknek is.

Ugyanez a szorosabb együttműködés elvárt a hátralék feldolgozás és a naprakészség biztosítása érdekében is, amely feltétele az egyéb kedvezmények biztosításának.

Hasonló előremutató intézkedésnek tartanám azt is, ha a vidéki járásbíróságok vagy más szervezeti egységek újonnan belépő igazságügyi alkalmazottai a székhelyi járásbíróságon vagy a törvényszéken sajátítanák el a beosztásukból eredő feladataik alapjait, ami egyfelől

minőségbiztosításként szolgálna, másfelől elkerülhetővé válna ezáltal az is, hogy a törvényszék egyes régióiban eltérő gyakorlatok alakuljanak ki. Az igazságügyi alkalmazottak körében számos nagy tapasztalattal rendelkező, a tudásátadásra hajlandó és képes kolléga dolgozik, akik közreműködésével kialakítható egyfajta igazságügyi alkalmazotti mentor rendszer, amelynek eredményeként – közvetlen felettes hiányában – a betanulási fázist követően is tudnak majd kihez fordulni szakmai útmutatásért vagy tanácsért.

Az előbbieken vázolt rendszer révén a hatékonyságon, a multifunkcionalitáson túl erősíthetőnek érzem az irodai dolgozók, valamint a különböző ügyszakos leírók közötti, mint ahogy az egyes járásbíróságok vagy a törvényszék különböző kollégiumai közötti szolidaritást és az egymás munkájának kölcsönös elismerésén alapuló sikeres együttműködést!

3.2. Minőségbiztosítás

Ahhoz, hogy a bírák az ítélezési tevékenységüket zavartalanul és gördülékenyen tudják gyakorolni elengedhetetlenül fontos, hogy szakmailag és emberileg is alkalmas igazságügyi alkalmazottak segítsék a munkájukat. Bár az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (Iasz.) 53-54. §-a rendelkezik az igazságügyi alkalmazott munkájának értékeléséről, az 54/A. §-a pedig az igazságügyi alkalmazott évenkénti teljesítményértékeléséről, a tapasztalat mégis azt mutatja, hogy az igazságügyi alkalmazott munkaviszonyának határozatlan időre történő módosítását követően a szervezet csak idővel tudja a munkaviszonyát megszüntetni az utóbb elkényelmesedő és/vagy a szakmai fejlődést elutasító kollégáknak.

A Debreceni Járásbíróságon 2021. évben került bevezetésre az a támogató ellenőrzési rendszer, amely a bírósági titkárok tevékenységét évente kettő alkalommal – aktavizsgálattal egybekötöttén – górcső alá veszi, ezáltal lehetővé téve a bírósági titkár képességeinek, munkájának és fejlődésének tárgyilagos, előre meghatározott szempontok és módszer alapján történő megítélését. Azon túlmenően, hogy ez egyfelől a titkár részére is rendszeres és gyors visszajelzést biztosít a tevékenységéről, munícióul szolgál a megalapozott munkáltatói döntésekhez, mint ahogy egy bírói álláshely betöltésére irányuló „versenyhelyzet” esetén a Bírói Tanács számára is.

A pályázatom kedvező elbírálása esetén szükségesnek tartanám a már a székhelyi járásbíróságon sikerrel bevezetett objektív ellenőrzési rendszer kiterjesztését a törvényszék minden bírósági titkárára, mint ahogy a leírókra és irodai dolgozókra is. Ezáltal elkerülhetővé válna az a nem kívánatos helyzet, hogy hosszabb időn keresztül „láthatatlan” maradjon az, akinek nincs helye a bírósági szervezetben.

3.3. A bíróság, mint munkahely

A törvényszék elnöke, mint a szervezeti egység vezetője az igazságügyi alkalmazottak felett munkáltatói jogokat is gyakorol és ebbéli szerepében a törvényszék nem csupán, mint a bírósági szervezet egyik szintje jelenik meg, hanem mint a munkaerő piac egyik résztvevője is. E körben

nincs komolyabb különbség az állami, vagy önkormányzati szektor, illetve a gazdasági társaságok jellemzői és törvényszerűségei között.

A bíróságnak szükséges tehát egy olyan képet kialakítani magáról, amivel, mint vonzó munkahely tud megjelenni az álláskereső körében, illetőleg az általa biztosított juttatásokkal, kedvezményekkel, odafigyeléssel vagy akár a közösség megköti erejével meg is tudja tartani a kollégákat, elkerülve ezzel a nagyobb arányú és akár a működőképességet is veszélyeztető fluktuációt.

A felelősség és az ítélkezés társadalmi jelentőségével arányban álló illetményrendezés, a kiszámítható életpálya megteremtése a versenyképességünk megtartása érdekében elkerülhetetlen. Esterházy Miklós nádor szavaival élve azonban addig is „örültség semmit sem tennünk, ha mindent nem tehetünk is”.

Különös tekintettel esik ez latba egy olyan régióban, ahol a nemzetközi beruházásoknak köszönhetően a szakképzett és tehetséges munkaerő megtartása, illetve bevonása az utóbbi időben lényegesen nehezebbé vált.

A Debreceni Törvényszék bírái, bírósági titkárai és fogalmazói a későbbiekben részletezett „Nyitott Bíróság” program révén évek óta tartanak pályaorientációs előadásokat a debreceni fiataloknak, fogadnak jogász és nem jogi területen elhelyezkedni szándékozó egyetemi gyakornokokat, mint ahogy a pandémiát megelőzően évekig rendeztünk gépiró versenyeket a város „géppuskakezü” táalentumainak felkutatása és „bevonása” érdekében.

A Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán az utóbbi években folytatott oktatói és vendégelőadói tevékenységünk, valamint a bíróságokat népszerűsítő kommunikációnk eredményeként immáron több első- és másodéves levelezős jogász hallgató is felvételre került a székhelyi járásbíróságra leíróként, illetve irodai dolgozóként ezáltal jutva motivált, lelkes és szakmai ismeretekkel valamelyest már rendelkező munkaerőhöz. Ugyanakkor az ifjú kollégák is profitálnak ebből az „együttműködésből”, hiszen a tanulmányaik folytatásához segítséget jelent a bíróságon megszerzett gyakorlati tudás, tárgyalótermi és szervezeti tapasztalat. Későbbi – esetleges – fogalmazói vagy bírósági ügyintézői jelentkezésük esetén pedig munkáltatói oldalról sem mindegy, hogy a pályázat elbírálásakor a munkájuk minősége, a teherbírásuk vagy a személyiségük már ismert a döntéshozó előtt. Ezen gyakorlat a jövőben mindenképpen támogatandó, tovább fejlesztendő.

Nem elég ugyanakkor az ígéretes munkaerőt bevonítani, meg is kell tudjuk tartani azokat a kollégákat, akik képzésébe energiát, pénzt és időt fordítottunk, illetőleg képességeik és személyiségük alapján érdemesek arra, hogy a bírósági szervezet tagjai legyenek. Szükséges tehát egy vonzó életpálya modell kialakítása részükre. Az ambiciózus igazságügyi alkalmazottaknak jelenthet karrier lehetőséget, hogy a korábbi vezetői rendszer átalakításra került és a megüresedő irodavezetői, irodavezető-helyettesi, csoportvezető, illetve csoportvezető-helyettesi pozíciók betöltésére pályázati rendszerben, határozott időre történő kinevezés mellett kerül sor. Az igazságügyi alkalmazottak anonim dolgozói elégedettség kérdőívek, exit interjúk, valamint személyes elbeszélgetések útján is rendszeresen monitorozásra kerülnek az utóbbi években a munkahelyként is történő helytállás érdekében.

Ezen székhelyi járásbíróági gyakorlatokat a jövőben szeretném kiterjeszteni a törvényszék egészére.

A bíróság munkaerő-megtartó erejét, a jó munkahelyi légkört, valamint a társadalmilag elismert és kiemelt fontosságú szervezethez tartozás érzését növeli a kölcsönös és őszinte kommunikáció, a bírósági hagyományörzés, a társadalmi felelősségvállalásra törekvés és a rendszeres közösségi események megléte. Mindezek szervezésében eddig is aktív szerepet vállaltam, ezen a későbbiekben sem kívánok változtatni.

Továbbra is számítok a Debreceni Törvényszék dolgozóit tömörítő és 2019. június 27. napján önálló jogi személyként bejegyzett Közösségi Önségélyező Szolidaritás az Igazságszolgáltatásért Egyesület (K.Ö.SZ.I.) közösség szervező és szolidaritási tevékenységére.

Személyes sikernek tekintem, hogy a Debreceni Járásbírószágon 2017. évben kialakított munkaidő kedvezményi rendszert, amellyel – a dolgozói visszajelzések szerint az alacsonyabb munkabér valamelyest kompenzálásra kerül – az országban már több bíróságnál is alkalmazzák. Továbbgondolást igényel, hogy miként alkalmazható a szervezetünkre vonatkoztatva a munkaidőkeret bevezetése.

Habár az utóbbi években nagyot fejlődöttünk a humán erőforrás menedzsment vívmányainak alkalmazása terén, mégis számos potenciális és kihasználatlan lehetőséget látok még ezen a területen, amelynek kiaknázása és a szervezeti egységek közötti egységesítése kiemelt feladata lesz a törvényszék vezetőjének a jövőben.

3.4. A bírósági titkárokat érintő elképzelések

A bírói állaspályázatok elbírálásának részletes szabályairól és a pályázati rangsor kialakítása során adható pontszámokról szóló 7/2011. (III.4.) KIM rendelet hatályba lépése óta jelentős átalakuláson ment keresztül a bírósági titkári életpályamodell és a titkári létet a bíróvá válás előtti lépcsőfokként tekintő kollégák mellett „megjelentek” azok a titkárok is, akik már élethivatásként tekintenek erre a pozícióra.

Előbbieknél elő kell segíteni, hogy a kinevezésük előtt minél nagyobb tapasztalatra tehessenek szert, lehetőleg minél több ügyszak megismerésével, így továbbra is támogatom ezen kollégák bírák mellé történő beosztását, illetve a már nem működő tanácsok kurenciális ügyintézésével történő megbízását. Utóbbiakat pedig továbbra is a bírósági szervezet kiszámíthatóságával, tervezhetőségével, megbízhatósággal, valamint a bíróságon kívüli munkavégzés lehetőségével motiválnám.

Az elmúlt időszakban a Debreceni Járásbírószágon mind a büntető (szabálysértési), mind a civilisztikai titkárok körében megvalósult a munkateher arányos elosztása, amelyet továbbra is irányadónak tekintek a bírósági titkárok vonatkozásában törvényszéki szinten is.

4. A TÁRGYI ÉS PÉNZÜGYI ERŐFORRÁSOKKAL VALÓ GAZDÁLKODÁS

4.1. A bírósági épületek

Úgy a magas szintű ítélkezési tevékenység biztosításához, mint a bíróság külső megítélésének emeléséhez elengedhetetlen a megfelelő infrastruktúra megteremtése és folyamatos korszerűsítése. A Debreceni Törvényszék épületei az elmúlt években – a központi pályázatoknak köszönhetően – jelentős felújításokon, illetve fejlesztésen mentek keresztül.

A Debreceni Törvényszék 1897-ben átadott Széchenyi utca 9. szám alatti épülete az utóbbi 6 év során kívül-belül megújult. Továbbra sem megoldott ugyanakkor egyes helyiségeinek a klimatizálása és a fűtési rendszer kialakítása miatt az energiafelhasználása sem egészen optimális.

Annak ellenére, hogy az épületben „csupán” a Debreceni Törvényszék Polgári és Munkaügyi Kollégiuma, illetve Büntető Kollégiuma került elhelyezésre, folyamatos problémát okoz a zsúfoltság, amit eddig egyes helyiségek funkcióinak átalakításával vagy a nagyobb alapterületű szobák „feldarabolásával” orvosoltak.

A törvényszéki kollégák régi álma teljesülne egy BÜFÉ automata üzembe helyezésével is.

A törvényszék Gazdasági Kollégiuma és Cégbírósága az Arany János utca 30. szám alatti új építésű, modern bérleményben lelt otthonra, elhelyezésük megfelelőnek tekinthető.

A Debreceni Járásbíróság 2015. évben átadott új, modern és technikailag a kor elvárásainak mindenben megfelelő Arany János utca 25-31. szám alatti épülete még mindig Magyarország egyik legújabb és legmodernebb bírósági épületének számít. A székhelyi járásbíróság majd 10.000 négyzetméteres alapterülete lehetőséget biztosít arra is, hogy 2022. november 01. napjától – költséghatékonyság okán a Perényi utcai ingatlant elhagyó – Közigazgatási Kollégium is elhelyezést nyerjen az épületben.

A zavartalan és hatékony munkavégzés, a harmonikus és egészséges munkakörnyezet fenntartása érdekében azonban szükséges az épület tetővilágító ablakainak konstrukciós, továbbá a betonfödém hibáiból eredő beázások mielőbbi megszüntetése és kijavítása, az épület érintésvédelmi felülvizsgálata, valamint további állagmegóvó munkák elvégzése.

A Debreceni Járásbírósághoz tartozó Debrecen, Iparkamara utca 3. szám alatti épületrész az utóbbi évek törvényszéki beruházásainak köszönhetően jelentős mértékben megújult. A tetőzet komplett cseréje mellett, több helyiség kifestésére és az elektromos hálózat fejlesztésére került sor, míg az udvaron elbontásra került a „bűnjelraktár” és tereprendezés történt, amelynek eredményeként térkő és zúzott kő burkolatot kapott a korábban gyomos, elhanyagolt terület.

A Berettyóújfalui Járásbíróság 1912-13-ban épített épületében 2023. évben az elavult villamoshálózat felújítása és korszerűsítése megtörtént, így hosszú távon biztosításra került – a korábbi évek legégetőbb problémája – a zavartalan áramellátás és az informatikai rendszer

működése. Ugyanakkor indokoltnak tűnnek további állagmegóvó beruházások és a főépület pinchelyiségének helyreállítása is.

A Hajdúböszörményi Járásbíróság épülete a vármegye legrégebbi bírósági épülete. Az ítélkezési tevékenység az 1760-as években – eredetileg a Hajdúkerület székházának – épített, műemlékvédelmi oltalom alá eső épületben történik. A bérbeadó MNV Zrt. 2020. év végén kezdte meg a létesítmény tetőszerkezetének, valamint esővíz elvezetésének felújítását, ugyanakkor az épület továbbra sincs hőszigetelve és a nyílászárói is rendkívül rossz állapotban vannak. Az épület belülről 2002-ben felújításra került, néhány éve pedig a kazánok cseréje is megtörtént, azonban ennek ellenére 2023. évben is több alkalommal leálltak, javításra szorultak.

Az épületkomplexumban lévő Hajdúsági Múzeum terjeszkedési szándéka, valamint a bírósági helyiségek szükségessége folytán 2023. év végén a Magyar Állam megvásárolt és a Debreceni Törvényszék vagyionkezelésébe adott egy szintén Hajdúböszörmény központjában található részben kész épületet, amely – befejezését követően – a bíróság minden igényét ki fogja tudni elégíteni, illetve – a Törvényszék irattározási problémáit megoldva – a földszinten megvalósulhatna egy központi irattár is.

A Hajdúszoboszlói Járásbíróság 1991. január 01. napjától kezdődően a Kálvin tér 6/a. szám alatti – egykori pártházban – működik. 2003. évben tisztasági festés, majd részben a nyílászárók cseréje történt. 2023. év második felében modernizálásra került ugyan a kazán és a fűtési rendszer, azonban a jövőben még számos állagmegóvó (és balesetmegelőző) beruházást szükséges eszközölni az épületen, így különösen az épületbe vezető lépcső javítását, korlát létesítését, valamint az épületen belüli lépcsőkorlát korrekciójára. Sort kell keríteni az irattár salétromosodásának megszüntetésére, valamint az épület falain található „átfúrások” nyomainak megszüntetésére, tisztasági festésére, a nagykapu és annak oszlopainak helyreállítására.

Indokolt lenne a gyakran 40-50 éves, elhasznált és elavult irodai bútorok cseréje is.

Egyedül a Hajdúszoboszlói Járásbíróság nem rendelkezik csomagvizsgáló berendezéssel, amely már csak biztonsági okokból sem szerencsés. Orvosolható lenne ugyanakkor a helyzet, ha a törvényszék Perényi utcai – jelenleg nem használt – épületéből az ott lévő eszköz áthelyezésre kerülne Hajdúszoboszlóra.

A Püspökladányi Járásbíróság 1908-ban emelt épülete legutóbb 1999-ben került kívül-belül felújításra, az utóbbi években pedig a nyílászárók cseréjére, valamint a fűtés korszerűsítésére került sor. Az épület teljes külső és belső udvari részén, illetve a homlokzati részének utca felőli részén a lábazat javítása és festése szükséges, mint ahogy az udvaron a járda megvalósítása is. Előbbi már csak azért is indokolt, mivel az épületelemek omlása balesetveszélyes helyzetet teremt. Ezen túlmenően igény lenne további szobák klimatizálására és tisztasági festésre, tapétázásra is.

Rövid távú céljaim között szerepel a bírósági épületek akadálymentesítésének és irattározási helyzetének felmérése és hosszú távon a szükséges eszközök, valamint terek biztosítása, az állagmegóvó munkák elvégzése. Úgyisntén célom – a pályázati lehetőségeket is figyelemmel

kísérve – az épületek korszerűsítése és a megújuló energiaforrások felhasználási lehetőségeinek átgondolása.

A törvényszék működése vonatkozásában kiemelt jelentőséggel bír a takarékoság és a költséghatékony megoldások keresése, monitorozása. Az elmúlt években az energiaforrások hatékonyabb kihasználása, az energiatakarékosság és költséghatékonyság tekintetében számos intézkedés bevezetésére került sor, azonban szükséges a munkafolyamatok optimalizálásával további költséghatékony megoldásokat felkutatni és megvalósítani. Feladat a már meglévő, de már nem használt tárgyi eszközök újraelosztása is.

4.2. A törvényszék informatikai helyzete

A Debreceni Törvényszék valamennyi bírása és igazságügyi alkalmazottja rendelkezik saját asztali számítógéppel, melyekhez egyre nagyobb számban állnak rendelkezésre nyomtatók. A zavartalan munkavégzés szempontjából hasonlóan kielégítő a feltalálható scannerek és a fénymásolók száma is.

A pandémiát megelőző központi fejlesztéseknek, valamint a törvényszéki beszerzéseknek köszönhetően valamennyi bíró és bírósági titkár rendelkezik immáron lappal, továbbá a világjárvány alatt is kaptunk további laptopokat.

Ugyanakkor mind az asztali számítógépek, mind a laptopok egy része már elavultnak számít, szükséges tehát a törvényszék számítógép parkjának fokozatos megújítása, az eszközök minél szélesebb körben történő elosztása és optimális kihasználása.

A törvényszéken, illetve a járásbíróságokon 2018. évtől kezdődően kiépítésre került a Via-videó rendszer, amelyet a büntető bírák heti rendszerességgel használnak, de a civilisztikai ügyszakos kollégák körében is egyre népszerűbb a tárgyalások ilyen módon történő lebonyolítása már csak költséghatékonysági célok miatt is.

A BIIR és ITR rendszer folyamatos fejlesztéseken esik át, amelynek egyik oka a jogszabályváltozás, a másik pedig a bíróság oldaláról megjelenő igények beépítése ezen programokba. Ezek fejlesztésével párhuzamosan szükséges annak vizsgálata, hogy az egyes „frissítéseket” követően azok a mindennapi gyakorlatban beépülnek-e, és ha igen, azok használata helyesen történik-e.

5. A BÍRÓSÁGI INTEGRITÁS

5.1. A szervezeti integritás

2016. július 01-én hatályba lépett hatályba az integritási szabályzatról szóló 6/2016. (V.31.) OBH utasítás, melynek célja olyan vezetési és irányítási rendszer működtetése, amelybe illeszkedő belső kontrollrendszer biztosítja a szervezet integritását az értékek meghatározásával, az azok követésében való útmutatással, a szabályok betartásának ellenőrzésével – szükség esetén – jogkövetkezmények alkalmazásával.

A központi szabályozással összhangban a Debreceni Törvényszék elnöke integritási munkatervet bocsátott ki, amelyben – többek között – a törvényszék személyi állománya tekintetében is kijelölte az integritásfelelőst, illetve integritásfelelős-helyettest, aki a törvényszék elnökének közvetlen irányítása és felügyelete alatt végzi az OBH utasításban meghatározott tevékenységét.

Mint ahogy eddig, továbbra is kiemelt jelentőséget tulajdonítok annak, hogy a kollégákban tudatosítsam, a szabályzat egyik legfőbb célja a bírák és az igazságügyi alkalmazottak biztonságérzetének erősítése. A rendelkezések a személyüket és hivatásukat is védik a fenyegetések, támadások, becsületüket vagy személyhez fűződő jogukat sértő cselekmények esetén.

A bírósági épületek használata során nyert tapasztalatok alapján fogalmazódott meg az igény arra, hogy a bírák és az igazságügyi alkalmazottak fizikálisan is, minél jobban elkülönüljenek az épületben tartózkodó ügyfelektől vagy a más hivatásrendek dolgozóitól. Ennek eredményeként a bírói és az igazságügyi alkalmazotti szobák majd mindegyik szervezeti egységnél – kizárólag a bírósági dolgozók által használható, kártyás beléptető rendszerrel – leválasztásra kerültek az épületek mások által is igénybe vehető helyiségeitől. Sor került a kezelőirodák vagy a Debreceni Járásbíróság épületében üzemelő büfé vonatkozásában is a kollégák és az ügyfelek bútorokkal, térelzáró elemekkel történő elkülönítésére. A bírósági dolgozók fokozottabb – egészségügyi és fizikai – védelmét eredményezte a tárgyalótermekben, kezelőirodáknak és az aulában elhelyezkedő információs pultnál felszerelt plexifal is, amely vonatkozásában már több kolléga jelezte, hogy az pszichésen is egyfajta többlet biztonságérzetet jelent, így ennek megtartását a továbbiakban is támogatom.

A Debreceni Törvényszék, a Berettyóújfalui Járásbíróság, a Hajdúböszörményi Járásbíróság és a Püspökladányi Járásbíróság az épületét az ügyészséggel közösen használják a kollégák. A Debreceni Járásbíróság és a Hajdúszoboszlói Járásbíróság vonatkozásában egy-egy úgynevezett „taláros szobát” biztosít a bíróság az ügyészség részére a Debreceni Törvényszék és a Legfőbb Ügyészség között 2012. október 04. napján kelt megállapodás értelmében. A közelmúltban – a Debreceni Járásbíróság épületében az elektromos hálózattal összefüggésben – történt események azonban rámutattak arra, hogy szükséges ezen megállapodás egyes rendelkezéseinek felülvizsgálata. Habár a jelen gazdasági helyzetben ennek nincs aktualitása, de már csak az integritás javítása érdekében is szükségesnek tartom az ügyészségek elköltözésének több évtizedes kérdését napirenden tartani.

Ügyvédi váró egyedül a Debreceni Járásbíróságon működött, azonban az 2022. év végén – a Debreceni Törvényszék Közigazgatási Kollégiumának a székhelyi járásbíróság épületébe költözésével – átmenetileg megszüntetésre került.

A dolgozók és a jogkereső ügyfelek fizikai biztonsága kiemelt jelentőségű, így elengedhetetlenek tartom a már meglévő biztonsági eszközeink, illetve rendszereink fejlesztését, a megfelelő humán erőforrás biztosítását, valamint a rendészeink folyamatos képzését, éberségük fenntartását.

A biztonságérzetet erősíti és az igazságszolgáltatás zavartalan működését szolgálja a Debreceni Ítéltábla, a Debreceni Törvényszék és a Debreceni Járásbíróság közötti háromoldalú megállapodás a bombariadó okozta helyzetek kezeléséről. Ezen megállapodás alapján ugyanis a tárgyalások más szervezeti egységeknél is megtarthatóak, illetve folytathatóak.

A jogszabályi előírások betartásának és betartatásának körében kiemelt jelentőséget tulajdonítok a Törvényszék belső ellenőrének, illetve az iránymutatásával elkészült ellenőrzési nyomvonal tervek maradéktalan végrehajtásának.

5.2. A bírák és az igazságügyi alkalmazottak személyi integritása, informatikai biztonság, adatbiztonság

Az elmúlt időszakban a Törvényszék nagyobb létszáma ellenére is – habár előfordult – elenyésző volt a bírák, illetve igazságügyi alkalmazottak által elkövetett integritássértő cselekmények, fegyelmi vétségek, illetve bűncselekmények száma.

Az integritási kockázatot magában rejtő konkrét események nagy többsége évek óta az igazságügyi alkalmazottak közösségi oldalakon folytatott tevékenységével volt kapcsolatos. Szükséges a kollégák figyelmét felhívni, hogy a bírósági dolgozóknak ezen tevékenységük során is tartaniuk kell magukat a szigorúbb etikai szabályokhoz.

A fizikai biztonság mellett egyre nagyobb jelentőséget kap az informatikai biztonság és az adatbiztonság is, amely vonatkozásában valamennyi dolgozó képzése szükségesnek tűnik, hiszen az adatvédelmi incidensek viszonylag nagyobb száma arra enged következtetni, hogy a kollégák még mindig nem érzik át a könnyelműségük esetleges következményeit.

A járásbírósági elnökökkel, a törvényszéken működő integritás felelőssel, adatvédelmi felelőssel, valamint informatikai biztonságért felelős személlyel együttműködve megelőzési célból a jövőben is fontosnak tartom a fegyelmi eljárásra, illetve intézkedésre okot adó események, valamint integritási kockázatot rejtő tevékenységek közösséggel történő megosztását – természetesen általánosítva, a GDPR szabályok, valamint a személyiségi jogok szigorú tiszteletben tartása mellett. Az integritási kockázatot magukban rejtő események, magatartások felismerése céljából szükségesnek tartom az Alkotmányvédelmi Hivatallal korábban folytatott együttműködés újragondolását is az Awareness képzések sűrűbben történő megtartása keretében. Álláspontom szerint az ilyen helyzetek felismerése és tudatos elkerülése,

továbbá következetes kezelése elengedhetetlenül fontos ugyanis a közbizalom erősítése érdekében.

5.3. Panaszügyintézés

A panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló 2023. évi XXV. törvény, valamint a közérdekű bejelentésekkel és panaszokkal kapcsolatos eljárás rendjéről, valamint a belső visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló 7/2023. (XII.7.) OBH utasítás rendelkezései adják. A bírák és a bíróságok munkájának elismertetéséhez, pozitív színben történő feltüntetéséhez, a határozatok mind szélesebb társadalom általi elfogadtatásához – a megfelelő média kommunikáció mellett – szükséges a beérkezett panaszügyek (közérdekű bejelentések) gyors és alapos kivizsgálása, a beadvány előterjesztőjének korrekt tájékoztatása.

Számtalan olyan szélsőséges megnyilvánulással, gyakran a peres eljárással sem közvetve, sem közvetlenül összefüggésbe nem hozható az eljáró bíró, illetve igazságügyi alkalmazott méltóságát sértő beadvánnyal találkozom ugyanakkor, amelyek tekintetében szükséges egy hatékony jogvédelem kialakítása, legyen az akár feljelentés megtétele, akár egy komplex jogszabálmódosítás előterjesztése.

5.4. Az ügyelosztási rend

Az ítélkezési tevékenység átláthatóságának egyik alapkövetelménye az ügyelosztási rend hatékony meghatározása, illetve annak nyilvánosságra hozatala. Az elmúlt években már járásbírói elnökként is kiemelt figyelmet fordítottam arra, hogy az ügyelosztási rend megfelelően követhető és egyértelmű legyen mind a bírák, mind az ügyfelek számára, már csak azért is, mert az ügyelosztási rendnek megfelelő ügykiosztás és a törvényes bíróhoz való jog maradéktalan érvényesülése alkotmányos alapjog.

Az ügyelosztási rendnek megfelelő ügykiosztás vonatkozásában ugyanakkor a bírák, bírósági titkárok és ügyintézők számára is teljeskörű transzparenciát kell biztosítani, így fontosnak tartom, hogy az előző évek gyakorlatához hasonlóan a kollégák – igényük esetén – bármikor betekintést nyerhessenek, illetve tájékoztatást kaphassanak a szignálás rendjéről, módjáról, folyamatáról, a darabszám-, illetve súlyszám kimutatásokról, amellyel a vezetők irányába a bizalom is erősíthető.

Kiemelt jelentőséggel bír pontos nyilvántartás vezetése az átszignált ügyekről, amelyben minden esetben feltüntetésre kerül az átszignálás időpontja és annak tényleges oka is.

A közelmúlt eseményei kapcsán merült fel integritási kockázatként a szignálás körében, amikor olyan bíró (bírói titkár) vesz részt az eljárásban, aki korábban már elfogultságot jelentett be az ügy valamely résztvevője ellen. E körben megnyugtató megoldást a BIIR rendszer ilyen irányban történő fejlesztése jelenthetne, aminek a segítségével a szignálást végző vezetőhöz már ezen tény feltüntetésével érkezne a kiosztásra váró akták. Erre tekintettel támogatok minden olyan informatikai fejlesztést, amely a fentebb jelzett integritási kockázat csökkentését, illetve megszüntetését jelenti.

5.5. „Külső” és „belső” kommunikáció. Kapcsolat a sajtóval

A bírósági szervezet működéséről, az igazságszolgáltatásban dolgozók munkájáról a társadalom tagjai túlnyomórészt a média közvetítése útján értesülnek. Ennek megfelelően a bíróság külső megítélése és a befolyástól mentes, szakszerű ítélkezési tevékenységének bemutatása érdekében alapvető fontosságú a korrekt, partnerségen alapuló kapcsolat fenntartása a sajtó képviselőivel. Az integritás fenntartásában a közérthetőségnek, a döntések okai feltárásának, a következetességnek és a kiszámíthatóságnak kiemelt szerepe van. Különösen fontos tehát az együttműködés, a sajtó tényszerű és hiteles tájékoztatása, mint ahogy a gyorsaság is. Még a látszata is elkerülendő, hogy a bíróságnak a konkrét ügyekben hozott döntései miatt magyarázkodnia kelljen. A társadalom nagyobb körét érintő, érdeklő ügyek tekintetében az eljárással párhuzamosan szükséges egyfajta „előre építkezés”, az állampolgárok tájékoztatása közérthető kommunikációval.

A Debreceni Törvényszék sajtóreferenseinek (sajtószóvivőjének és sajtótitkárának) következetes munkája révén a járásbírósági kollégák sajtóval való viszonya kiegyensúlyozottnak mondható. A korrekt, rendszeres kapcsolatnak köszönhetően mára a bírák már akként tekintenek a tárgyalóteremben megjelenő médiára, mint ami a munkájuk természetes velejárója és egyre kevesebben élik meg kellemetlenségnek a sajtó jelenlétét. Ennek megfelelően a sajtóreferenseinkkel előzetesen egyeztetett, lényegre törő, pontatlanságoktól, szakmai blödségektől mentes, pontos nyilatkozatok, cikkek jelennek meg az eljárásokról a sajtóorgániumokban.

A média és annak befolyásoló hatása miatt a törvényszék elnökének nem is lehet más célja, mint a már kialakított gyakorlat megtartása, a sajtóval és a sajtóreferensekkel való együttműködés elősegítése, a bírák, bírósági titkárok komfort érzetének fejlesztése, akár szituációs képzések tartása révén is.

A „külső kommunikáció” mellett hasonló jelentőséggel bír a bírósági dolgozók irányába folytatott „belső kommunikáció”, már csak azért is, mert a vezetői döntések kollégák általi elfogadottságát erősíti, ha minél gyorsabban, a valóságnak megfelelő, objektív tájékoztatást kapnak közvetlenül a döntéshozótól. Ennek megfelelően különös jelentőséget tulajdonítok annak és vezetőtársaim felé elvárásként jelentkezik részemről, hogy – a leterheltségüktől függően – személyesen is jelen legyenek a szervezeti egységeik „életében”, mint ahogy az is, hogy folyamatosan elérhetőek legyenek a beosztott kollégáik számára.

Ennek megfelelően szükségszerűnek tartom a bírói és az igazságügyi alkalmazotti vezetők közötti mind teljesebb körű információ megosztás érdekében rendszeres operatív vezetői értekezletek, egyeztetések tartását, amelynek keretében a más ügyszakokat, ügycsoportokat, szervezeti egységeket érintő eseményekről, statisztikákról, tendenciákról, megoldandó problémákról is közvetlenül értesülést szereznek, javaslatot tesznek, vagy akár érzékenyülnek a vezetőtársak. Elvárás lenne részemről az is, hogy a vezetők rendszer szintű ismeretekkel rendelkezzenek a törvényszék működéséről, a kollégákat érdeklő aktualitásokkal ügyszakuktól, szervezeti egységüktől függetlenül.

A „belső kommunikáció” elsődleges csatornája továbbra is a belső, elektronikus levelezés, de a pandémiás helyzetnek köszönhetően legalább ilyen fontosságra tett szert a sok tekintetben gyorsabb reagálást, a kézbesítés azonnali ellenőrizhetőséget lehetővé tevő és megkönnyítő „viber csoportokon” keresztül történő kommunikáció is. A bírák és bírósági titkárok személyes jelenlétével megtartott rendszeres csoportvezetői értekezleteken túl 2020. márciusát megelőzően népszerű kommunikációs csatorna volt a havonta egyszer személyes jelenlét mellett megtartott igazságügyi alkalmazotti értekezlet is, ahol a járásbíróság összes dolgozójának részvételével került sor az aktualitások megvitatására. Talán érdemes visszatérni ezen kommunikációs csatornához, ha nem is a korábbiak szerinti rendszerességgel.

A jó munkahelyi légkör megteremtésének alapja a hatékony, kölcsönös kommunikáció. Alapvető kíváncsi, hogy – kulturált formában – mindenki véleményét nyilváníthasson az őt érintő vezetői intézkedésekről, mint ahogy jogosult arra is, hogy teljeskörűen megismerhesse az arra okot adó körülményeket, változásokat. Ugyanakkor a bírósági vezetőknek is szüksége van arra, hogy visszajelzésekkel képet kapjanak az intézkedéseik, döntéseik munkavállalók általi fogadtatásáról, azok – szükség szerinti – finomítása, módosítása érdekében.

Ennek megfelelően igen nagy jelentőséget tulajdonítok az információáramlás biztosításának és a partnerségnek. Ezen a téren új lehetőséget jelent a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló 2023. évi XXV. törvénnyel létrehozott új jogintézmény, a belső visszaélés-bejelentési rendszer is. A jogszabályban foglalt kötelezettségének a Debreceni Törvényszék elnöke szabályozó kiadásával eleget is tett.

Annak ellenére, hogy a kommunikációs lehetőségek száma és minősége az utóbbi években igen sokat javult szükséges a belső kommunikációs csatornák további fejlesztése, hatékonyságuk növelése és mind szélesebb körben való elérhetőségük biztosítása.

6. BÍRÓSÁGHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS

6.1. Ügyfélfogadás, ügyféltájékoztatás, tanúgondozás

Az új típusú koronavírus (COVID-19) világjárvány kezelése érdekében bevezetett korlátozások az elmúlt években alapjaiban változtatták meg a bíróságok és az ügyfelek kapcsolatát. Míg korábban a személyes megjelenéssel járó ügyintézési formáknak volt meghatározó szerepe, addig a pandémia idején – mivel sokszor csupán erre volt lehetőségük – inkább az elektronikus ügyintézési lehetőségeket vették igénybe a jogkereső állampolgárok. Habár jó két éve visszatért már az élet a rendes kerékvágásba, az elektronikus ügyintézés népszerűsége továbbra sem csökkent. Ettől függetlenül még mindig jelentős számú ügyfél fordul meg a kezelőirodák által biztosított ügyfélfogadásokon. Míg 2022. novemberének első hetében a legnagyobb ügyfélforgalmat bonyolító, székhelyi járásbíróság Büntető Irodájában naponta átlag 3-5 fő, a Polgári Irodában (ahol a kollégák végrehajtási ügyek vonatkozásában is ellátják az „ügyfelezést”) pedig naponta átlag 20-25 fő fordult meg, addig 2024. márciusának első hetében

ez a szám 1-2 fő, illetve 20-50 fő volt. Általános tapasztalat ugyanakkor, hogy a megjelentek igen nagy hányada csupán nem tudja megfelelően értelmezni a teendőit egy már befejeződött büntetőeljárást vagy polgári peres eljárást követően, illetve egy folyamatban volt vagy még folyamatban lévő eljárásában iratmásolathoz szeretne hozzájutni.

Meggyőződésem, hogy digitalizációs lehetőségekkel a leggyakoribb ügytípusokra és a jellemző problémákra fókuszálva részletes és közérthető online tájékoztatók és nyomtatványok előtérbe helyezésével tovább csökkenthetnénk akár a személyes megjelenés útján, akár a telefonon történő ügyfélfogadási formát, mint ahogy az épületben kihelyezett tájékoztatókkal, általános és célzott ügytípusra vonatkozó, ismertető füzetekkel is.

Megfontolandó, hogy a portaszolgálati pultokban quasi „ügyfélcentrumot” létesítsünk, amivel részben a saját, részben pedig az ügyfelek helyzetét könnyítenénk meg, nagymértékben gyorsítva az ügyintézés módját, egyfajta szűrőként is funkcionálva annak érdekében, hogy az egyes kezelőirodák dolgozói már csak és kizárólag a rájuk tartozó kérdésekkel foglalkozzanak.

A törvényszék és a járásbíróságok állományában képzett tanúgondozók dolgoznak, akik magas színvonalon látják el információkkal, tanácsokkal a hozzájuk fordulókat, ezzel is tehermentesítve a bírakat, bírósági titkárokat, irodai dolgozókat. Azzal, hogy a jogaik mellett a kötelezettségeikre is felhívja az ügyfelek figyelmét, hozzájárulnak a mulasztások számának csökkentéséhez is. Az intézmény jelentőségét mutatja, hogy a székhelyi járásbírószágon 2016. évben 743 fő, 2017. évben 616 fő, 2018. évben 515 fő, 2019. évben 102 fő, 2020. évben 49 fő, 2021. évben 67 fő, 2022. évben 81 fő, míg 2023. évben 65 fő vette igénybe a tanúgondozó szolgáltatásait. A tanúgondozók tapasztalatait összegezve, indokolt lehet a leggyakoribb kérdésekből, valamint az azokra adott válaszokból kiadványt készíteni és közzétenni a bíróság internetes felületén.

Szükséges a törvényszék honlapján a tartalmak frissítése, aktualizálása, rendszeres nyomon követése, összességében egy informatív honlap kialakítása. Ennek érdekében a jövőben egy bírósági ügyintéző feladatává tenném ennek, valamint a bírósági épületekbe kihelyezett tájékoztatók, információs táblák folyamatos figyelemmel kísérését és a változtatások kezdeményezését, kidolgozását.

Fontosnak tartom a kezelőirodák ügyfélterébe kihelyezett ügyfélelégedettségi kérdőívek elemzését és az így nyert tapasztalatok beépítését egy még ügyfélorientáltabb rendszer kiépítése érdekében. Az eddigi visszajelzések alapján megállapítható ugyanakkor, hogy az állampolgárok általánosságban elégedettek a kollégáink segítőkészségével, pozitív hozzáállásával és a kapott tájékoztatás tartalmával.

6.2. Akadálymentesítés

Az épületeink vonatkozásában folyamatos kihívást jelent a fogyatékkal élők bírósághoz való hozzáféréseinek még könnyebbé tétele. Bár a törvényszék rendészei részesültek képzésben e körben, még csupán egyes bírósági épületeink rendelkeznek csak a mozgássérültek részére akadálymentesítő rámpával, valamint mozgáskorlátozott lifttel (lépcsőnjárással).

Ügyszintén vannak fejlesztendő területeink a vakok és gyengén látók, illetve a siketnémák tekintetében, emiatt szükségesnek tartom a fogyatékos embereket segítő szervezetekkel történő kapcsolatfelvételt és az érzékenyítő képzés kiterjesztését a bíróság rendészein túl más dolgozókra is.

Tisztában vagyok azzal, hogy az előbb ismertetett célok egy részének kivitelezése költségvetési kérdés is, ezért törekednünk kell a lehetséges pályázati források felkutatására és ésszerű felhasználására az elképzelések mielőbbi megvalósítása érdekében.

6.3. Kapcsolatok más hivatásrendekkel, szervezetekkel, bírói testületekkel

A Debreceni Törvényszék hagyományosan jó kapcsolatot ápol az ügyészséggel, a rendőrséggel, az ügyvédi kamarával, a büntetés-végrehajtási intézettel, a javítóintézettel, a kormányhivatallal és a közterület-felügyelettel, akikkel nem egyszer közös kerekasztal-megbeszélés vagy oktatás keretében ülünk egy asztalhoz a hatékonyság, az időszerűség, valamint az egységes jogértelmezés elősegítése érdekében. De példaértékű a viszonyunk a szakértői intézetekkel, polgármesteri hivatalokkal, a levéltárral, a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karával és egyéb szakmai szervezetekkel, akik szakmai rendezvényein rendszeresen részt veszünk. Az integritás megőrzésére ugyanakkor ilyenkor is különösképpen ügyelnünk kell.

Pályázatom pozitív elbírálása esetén továbbra is az együttműködésre törekednék az Országos Bírói Tanácsba, illetve a törvényszék Bírói Tanácsába delegált kollégákkal, hogy zavartalanul tudják végezni a munkájukat.

6.4. „Nyitott Bíróság”. Kapcsolatok külföldi bíróságokkal

A bírói és igazságügyi alkalmazotti életpálya, illetve a bírósági szervezet népszerűsítését szolgálja a „Nyitott Bíróság” program, amelyben a Debreceni Törvényszék a kezdetek óta részt vesz. A program keretében a kollégáink rendszeresen tartanak figyelemfelkeltő pályaaorientációs előadásokat az általános iskolák és középiskolák diákjainak a bíróság épületében, illetve magukban az oktatási intézményekben is.

A Debreceni Járásbíróságon évente egy alkalommal, a „bíróságok éjszakáján” szervezett épületbejárásra is lehetőségük van az érdeklődőknek, akik az épület bemutatásán túl, a szervezet felépítéséről és a bírósági munkafolyamatokról is tájékoztatást kapnak.

Az elmúlt évek során a Debreceni Törvényszék és a Debreceni Járásbíróság a Paderborni és a Töketeremesi Járásbírósággal alakított ki közelebbi kapcsolatot, amely a szakmai, igazgatási és szervezeti tapasztalatcserén túl erősíti a kollégákban az európai bírói eszmeiségét is.

Sikeres pályázatom esetén támogatom az együttműködés elmélyítését, valamint más külföldi bíróságokkal történő kapcsolatfelvételt is.

7. KÉPZÉS, OKTATÁS, EGYSÉGES ÍTÉLKEZÉSI GYAKORLAT

7.1. Posztgraduális képzések

Minden bírósági vezetőnek, így a törvényszék elnökének is kiemelt feladata annak elősegítése, hogy a bírák és az igazságügyi alkalmazottak tudása ne merüljön ki pusztán a jogszabályok ismeretében, illetőleg a jogszabályváltozások követésében. Szükségesnek tartom azt is, hogy a kollégák mind szélesebb spektrumában, mind mélységében rálássanak azon társadalmi, gazdasági, informatikai folyamatokra, amelyek egy jogszabály megalkotását vagy annak módosítását szükségessé teszik, illetve az egységes ítélkezési gyakorlat megteremtése érdekében lehetőségük legyen a folyamatos információcserére.

Mindenképpen üdvözlendő és támogatandó az a tendencia, hogy a bírák, bírósági titkárok, fogalmazók és ügyintézők továbbképzéseken, posztgraduális képzéseken vegyenek részt. Erre immáron egyre több kollégának van lehetősége az OBH által meghirdetett program keretében központilag szabályozott, egységes kedvezmények igénybe vétele mellett is. Az átlagosnál magasabb szintű ismeretek elsajátítása vagy egy adott jogi szakterület ismereteinek elmélyítése azon túlmenően, hogy segíti az ügyszakon belüli specializációt, lehetőséget ad a kollégáknak – a jogtudomány vagy a háttértudományok jelenlegi állásának megismerésével – gyorsabb, határozottabb és magabiztosabb döntéshozatalra, ezáltal a szakmai színvonal emelésére.

A vonatkozó jogszabályi normák betartása mellett, a Debreceni Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzata által biztosított jogkörömben és lehetőségekkel élve – erre vonatkozó kérés esetén – a továbbiakban is támogatni szándékozom az önképzést, a továbbtanulni szándékozó kollégákat a doktori (tudományos) fokozat megszerzése, a szakdolgozatírás, valamint a záróvizsgára történő felkészülés vonatkozásában, mint ahogy a külföldi tanulmányutakon való részvételükben is. Ez utóbbi esetén ugyanakkor a távollét nem mehet az ítélkezési tevékenység rovására.

Fontosnak tartom azt is, hogy a speciális képzésben részt vevő kollégák – amennyiben valamiféle a bírósági szervezett által biztosított kedvezményben is részesültek – úgy a megszerzett tudásukat továbbadják a társaiknak.

7.2. Helyi oktatások, oktatási segédanyagok

A Debreceni Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzatában írtaknak megfelelően a képzések szervezése a Törvényszék elnökhelyettesére átruházott állandó igazgatási jellegű feladatok egyike, ebbéli munkáját igazságügyi alkalmazott segíti.

Abból a célból, hogy a képzések mind nagyobb személyi körhöz eljussanak a bírák oktatási rendszere az utóbbi években jelentős változáson ment keresztül. A központi képzések egy meghatározó része 2017. évtől kezdődően regionális szintre került, majd 2020. évtől – a pandémiás helyzetnek köszönhetően – a jelenléti oktatásokat felváltották az online oktatási formák, amelyek mindamelllett, hogy költséghatékonyak, munkaszervezésileg is nagyobb

mozgásteret biztosítanak a résztvevők számára, így téve lehetővé a mind nagyobb részvételi arányt. A világjárvány lecsengését követően ugyan visszatértek a jelenléti oktatások, de a pozitív visszajelzések miatt továbbra is számos webinarium vagy podcast közül válogathatnak az érdeklődők, illetőleg a hibrid képzési formák is nagy népszerűségnek örvendenek a régióban.

A Debreceni Törvényszék bírái és bírósági titkárai rendszeresen részt vesznek mind a központi, mind a Debreceni Törvényszék képzési tervében meghatározott regionális és helyi képzéseken, amelyek vonatkozásában – a rendelkezésemre álló eszközökkel támogatni szeretném – hogy felkérés esetén mind több kolléga vállaljon előadói feladatokat is.

Szeretném, ha a jövőben a munkatársak aktívabbak lennének abban is, hogy jelezzék, ha valamely területen igényük mutatkozna képzés szervezésére.

7.3. Az egységes ítélkezési gyakorlat kialakítása

Az egységes ítélkezési gyakorlat kialakítása érdekében továbbra is számítok a törvényszéki kollégiumvezetők, a törvényszéki és a járásbírói csoportvezető bírák színvonalas, a kollégákat érdemben is támogató szakmai munkájára, mivel a felmerülő szakmai kérdések összegyűjtése, egyes esetekben a megoldási javaslatok kidolgozása, valamint ezeknek az OBH, a Kúria, vagy a tanácselnökök irányába történő közvetítése az ő feladatukat képezi.

A kollégiumvezetők irányítása és szakmai felügyelete mellett évek óta sort kerítünk a tanácselnöki feljegyzések szóbeli ismertetéseire, amit a jövőben is indokoltnak tartok megrendezni. Álláspontom szerint ugyanis ez a leggyorsabb platform arra, hogy az elsőfokú bírák mielőbb objektív visszajelzést kapjanak az ítélkezési tevékenységükről, kiküszöbölhessék az esetleges rossz beidegződéseiket, gyakorlataikat, mint ahogy arra is, hogy kiderüljön, ha a másodfokú tanácsok gyakorlatában lenne eltérés, nézetkülönbség.

Szükséges annak megvalósítása is, hogy az elsőfokú ügyeket tárgyaló bírók, bírósági titkárok a lehető leghamarabb kapjanak szakmai segítséget az olyan kérdéseikre is, amelyekben kollégiumi ülés összehívása még nem indokolt, de egységes álláspont kialakítása igen. A Debreceni Járásbíróság meghatározott ügyszakos bírái és titkárai vonatkozásában az elmúlt időszakban kiválóan „vizsgázott” ezen a téren is a mobiltelefonos viber alkalmazás, mivel a felmerülő szakmai, adminisztratív vagy statisztikai kérdések vonatkozásában külön csoportvezetői értekezlet összehívása nélkül is lehetőség nyílt a kérdések megvitatására, tapasztalatcserére, az álláspontok ütköztetésére és a többség által elfogadott megoldás gyors és széleskörű ismertetésére. Az alkalmazás külön előnye, hogy a korábbi anyagok visszakereshetőek, lementhetőek. Ezen – más szervezeti egységeknél is működő – gyakorlat kollégiumokra történő kiterjesztése a jövőben úgyszintén indokolt lehet.

Mindemellett a személyes jelenléttel járó rendszeres kollégiumi értekezletek, csoportvezetői értekezletek, a bírák, bírósági titkárok kisebb körét érintő szakmai „kerekasztal megbeszélések” sem mellőzhetők, hiszen a tapasztalatok megosztása, az „ötletelés”, vagy a kérdések kollégiumvezetők, avagy a Kúria felé történő becsatornázása így valósul meg a legközvetlenebbül és nem elhanyagolható annak a személyes jellege sem.

A tudásmegosztás területén potenciális lehetőség van a más hivatásrendekkel és egyéb szervezetekkel való szorosabb együttműködésre is, amelyről bővebben már az 5.5. pontban írtam.

Kiemelt jelentőséget tulajdonítok az igazgatási vezetők közötti rendszeres tapasztalatcserének is, mivel az igazgatásra vonatkozó jogszabályok ismerete, egyként értelmezése és egységes alkalmazása a törvényszék működésének egyik alapja.

7.4. Az igazságügyi alkalmazottak képzése

Azon bírósági titkárok vonatkozásában, akik bírók szeretnének lenni külön szükséges figyelmet fordítani a szakmai fejlődésükre, elérni, hogy a titkárok már a kinevezésük előtt nagy magabiztossággal kezeljék az iratokat, legyenek képesek a bírói gyakorlattal egyező döntések meghozatalára, illetőleg, hogy a tárgyalóteremben is otthonosan mozogjanak. Előbbiekre megoldás egy-egy bírói kurencia kezelése, illetve a bíró mellett történő munkavégzés. Utóbbira nagyszerű példa az olyan gyakorlatorientált képzések, mint a Magyar Igazságügyi Akadémián évekig sikerrel alkalmazott perszimuláció helyi szinten történő megszervezése, a Debreceni Ítéltábla szervezésében évente megvalósuló Pervezetési verseny. De ide sorolom a Debreceni Járásbíróságon még 2016. szeptemberében sikerrel „tesztelt” – elsősorban a szakvizsga előtt álló bírósági fogalmazóknak és ügyintézőknek segítséget jelentő – a határozatkészítő készségüket fejlesztő képzést, amikor is komplett anonimizált, bírósági iratanyagot kaptak meg azzal, hogy rá kellett jönniük arra is, hogy egy-egy utóirat beérkezését követően mi a teendőjük, mi a következő „lépés” és milyen határozatokat kell készíteniük.

Úgyszintén a bírósági fogalmazók és ügyintézők „ügyfélszolgálati” tevékenységének színvonalasabbá tételére szolgál a kollégiumvezetők, a tanácselnökök, a csoportvezető bírók, illetve az egyes ügytípusokban jártas bírók bevonásával megtartott helyi képzés sorozat.

Hangsúlyt kell fektetni az irodai dolgozók, leírók (jegyzők) tekintetében az iktató- és egyéb nyilvántartó programok, az informatikai és más technikai fejlesztések megismertetésére, feldolgozására és az ismeretek számonkérésére. Ebben számítok az informatikai osztály közreműködésére is.

Mind a bírók, mind az igazságügyi alkalmazottak képzése körében cél az, hogy a valós problémákról essen szó, ezért jó megoldásnak tartom azt a korábbi gyakorlatot, amikor az egyes oktatásokat az előadók vagy a szakmai vezetők mintavételszerű és anonim vizsgálata előzte meg egy-egy problémakör – például: vagyoni elégtétel felsőbb bírósági határozatok megbeszélése, összefoglalások vagy a tárgyalás mellőzésével hozott határozatok esetében – feltárása érdekében. Ugyancsak cél az is, hogy a kollégák „merjenek” beszélni, bekapcsolódni a társalgásba, a szakmai tapasztalatcserébe, a vitába, hogy aktív résztvevői legyenek a képzéseknek, ezért a kötetlenség, az oldott hangnem akkor is elvárás mindkét „oldal” irányából, ha a szakmai program vagy a képzés kötelező.

Kiemelt jelentőséget tulajdonítok az Iasz-os vezetők (kezelőiroda vezetők és jegyző koordinátorok) mind szakmai, mind a személyükben rejlő képességeik képzésének. Figyelemmel arra, hogy az igazságügyi alkalmazottak elsősorban rajtuk keresztül állnak

kapcsolatban a bírósági vezetőkkel, illetve mert a fő tevékenységük a munkaszervezés és a munkafolyamatok egyénre szabása, mikromenedzselése, valamint ellenőrzése, ezért különösen fontos, hogy a kommunikációs készségeik, a kreativitásuk, a probléma megoldó készségük, a kritikus gondolkodásuk, a megbízhatóságuk, a rugalmasságuk, az empátiájuk vagy a másokkal történő hatékony együttműködési képességük átlag feletti szintet képviseljen. Hiszem, hogy egyéni beszélgetések, valamint kis csoportos foglalkozások révén mindezek fejleszthetőek.

9. ÖSSZEGZÉS

Ha szarkasztikusan szeretnék fogalmazni, akkor azt mondhatnám, hogy az utóbbi években, ha volt is állandó dolog az életünkben, akkor az a válság és az állandó válságkezelés volt. Ennek megfelelően különösen hat Kossuth Lajos majd százötven évvel ezelőtti írása, miszerint „a mi jó lehetett tegnap, ma rossz; a mi tegnap jókor volt, ma késő; a mi tegnap elég, ma kevés”. Nehéz előre látnunk, hogy milyen újabb kihívások elé nézünk a jövőben, emiatt a célunk nem lehet más, mint egy felkészült, kellő rugalmassággal rendelkező hatékony szervezet létrehozása, fenntartása, amely minden kihívással megbirkózik és amely minden körülmények között teljesíti az Alaptörvényben meghatározott feladatát, az igazságszolgáltatási tevékenység ellátását.

Amennyiben bizalmat kapok a Debreceni Törvényszék elnöki feladatainak ellátására, legfontosabb célkitűzésem az eddigi eredmények megtartása, illetve azok továbbfejlesztése, elősegítve ezzel az Országos Bírósági Hivatal elnöke által megfogalmazott stratégiai célok megvalósulását.

Feltett szándékom, hogy a Debreceni Törvényszék bírái és igazságügyi alkalmazottai úgy érezzék, hogy értékes és megbecsült tagjai egy jól szervezett, összetartó közösségnek, ahol mindenki egyenlően veszi ki a részét a munkából, mint ahogy az ezzel járó jogosultságokból is.

Pályaművem elfogadása esetén a fenti elképzeléseim szerint törekszem a feladataimat a legjobb tudomásom és lelkiismeretem szerint tisztességesen megvalósítani.

Debrecen, 2024. március 30.


Dr. Vágó Zsolt
pályázó

I. SZÁMÚ MELLÉKLET

A Debreceni Törvényszék működésével kapcsolatos legfontosabb elképzeléseim és azok megvalósításának ütemezése

Hosszútávú, illetve folyamatos feladatok és célok

Az ügyforgalmi mutatók javítása

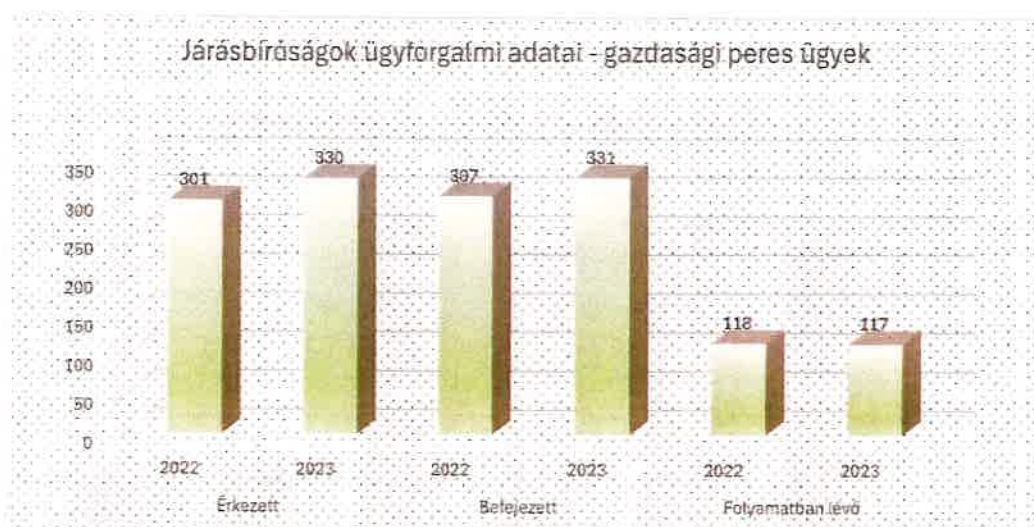
- az ítékezés időszerűsége terén elért eredmények megtartása
 - az ügyek elhúzódásának megelőzése (az 1 év 6 hónapnál régebben érkezett ügyek figyelemmel kísérésével; megfelelő kompetenciával rendelkező szakértők felkutatásával; jó gyakorlatok, tapasztalatok megosztásával; vagyoni elégtétel tárgyában hozott döntések tapasztalatainak közzétételével; igazgatási ellenőrzések következetes végrehajtásával);
 - az elhúzódó ügyek számának csökkentése (a szakmai segítői rendszerrel, központi mentor program útján)
- a megalapozottsági mutatók megtartása, javítása (a hatályon kívül helyezési okok feltárásával; a gyakorlati kérdések megvitatása elismert, tapasztalt kolléga bevonásával)
- az egyenlő és arányos munkateher biztosítása az azonos szinten dolgozó munkatársak között (a lehetőségek folyamatos monitorozásával)

Tárgyi eszközökkel való gazdálkodás, létszámgazdálkodás

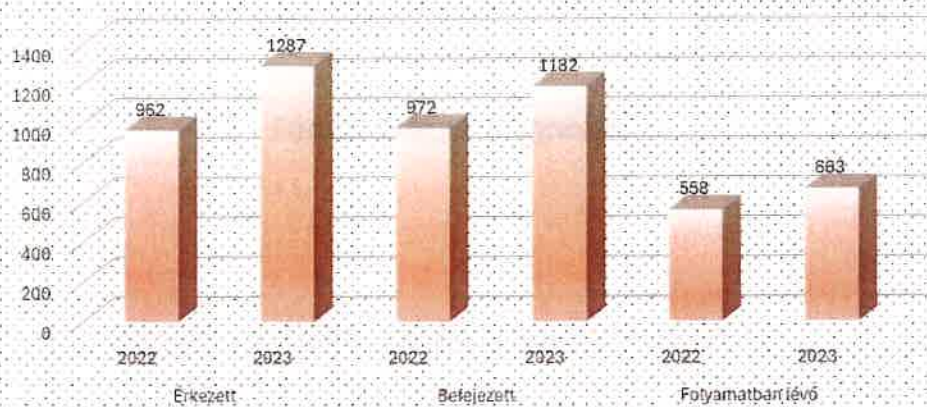
- helyettesíthetőség és átjárhatóság az igazságügyi alkalmazottak vonatkozásában (irodai dolgozók és leírók munkafolyamatainak kölcsönös megismertetésével)
- a szoros együttműködés biztosítása az igazságügyi alkalmazotti vezetők között; a szervezeten belüli szolidaritás erősítése
- kedvező kép kialakítása a bírósági szervezetről a mind sikeresebb munkaerőpiaci részvétel érdekében (pályaorientációs előadások tartásával; egyéb, munkakörhöz köthető versenyek szervezésével; a modern HR vívmányainak alkalmazásával)
- bírósági titkári életpálya támogatása
- az egészséges munkakörnyezet fejlesztése, fenntartása
- az állagmegóvási, korszerűsítési feladatok megvalósítása; energetikai korszerűsítések
- informatikai fejlesztések használatának nyomon követése; az informatikai eszköz park korszerűsítése, fejlesztése

Bíróági integritás, bírósághoz való hozzáférés fejlesztése, képzések, közösségépítés

- integritási tudatosság további erősítése
- a belső kommunikációs csatornák hatékonyságának fejlesztése, transzparencia biztosítása, közérthető külső kommunikáció
- közösségépítő rendezvények szervezése, támogatása
- akadálymentesítés, a fizikai biztonság erősítése
- posztgraduális képzéseken való részvétel támogatása
- kollégák oktatásban történő szerepvállalásának támogatása
- igazságügyi alkalmazotti vezetők képzése
- a már kialakított nemzetközi kapcsolatok ápolása, fejlesztése

II. SZÁMÚ MELLÉKLET**Ügyforgalmi grafikonok**

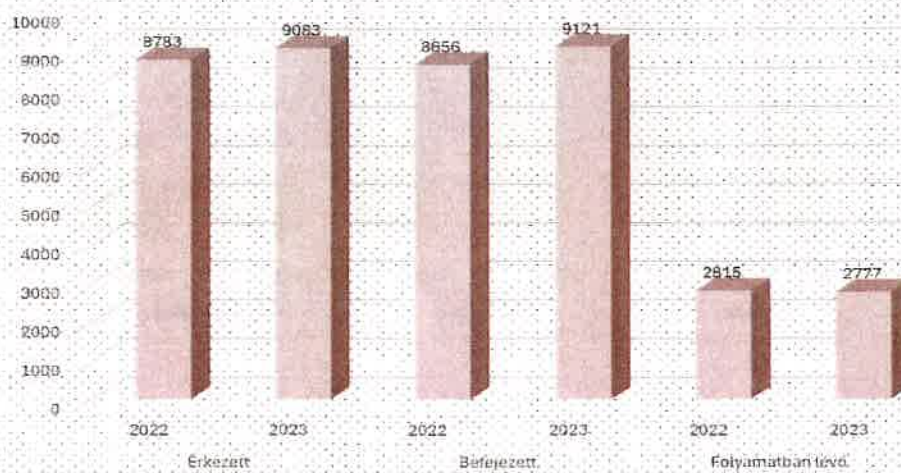
Járásbíróságok ügyforgalmi adatai - büntető peres ügyek



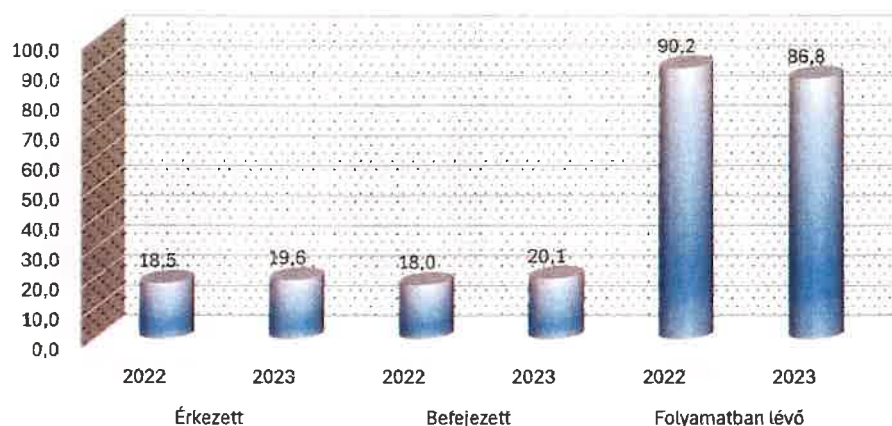
Járásbíróságok ügyforgalmi adatai - szabálysértési peres ügyek



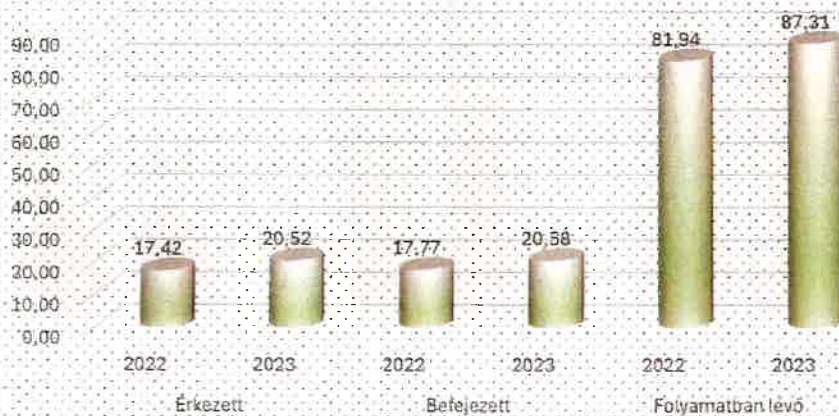
Járásbíróságok ügyforgalmi adatai - összes peres ügy



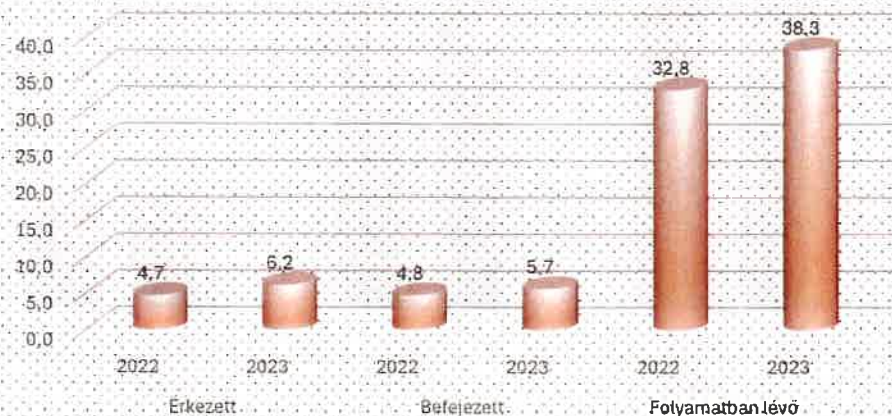
Az egy tárgyaló bíróra eső polgári peres ügyek száma
járásbírói szinten



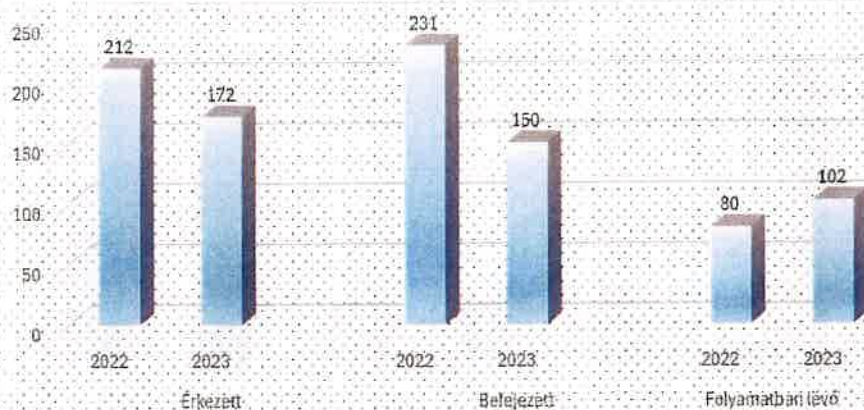
Az egy tárgyaló bíróra eső gazdasági peres ügyek száma
járásbírói szinten



Az egy tárgyaló bíróra eső büntető peres ügyek száma
járásbírói szinten



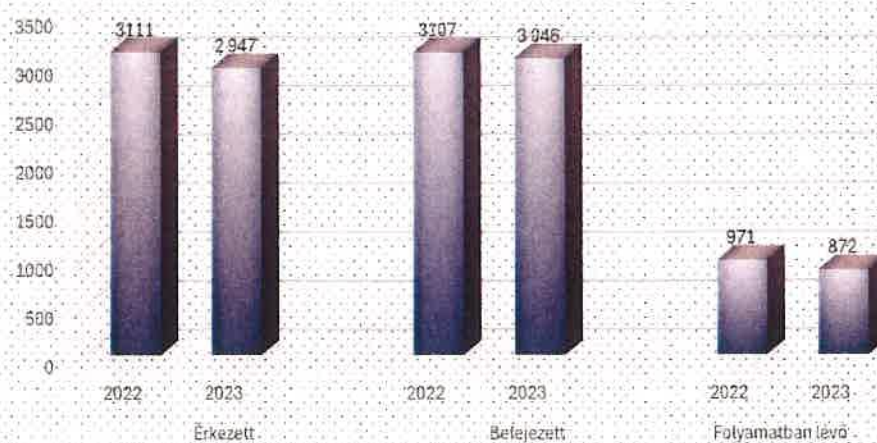
Törvényszék első fok ügyforgalmi adatai - polgári peres ügyek



Törvényszék első fok ügyforgalmi adatai - gazdasági peres ügyek



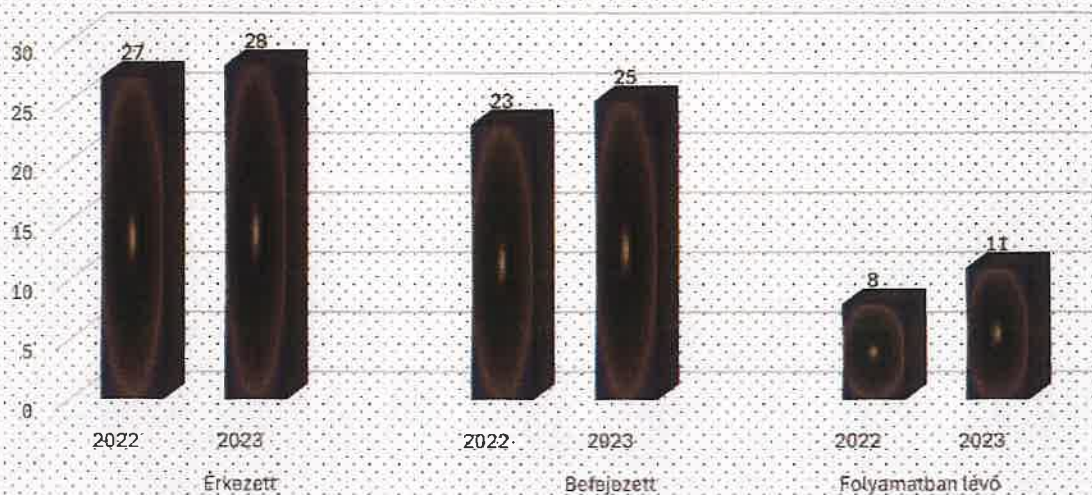
Törvényszék első fok ügyforgalmi adatai - közigazgatási peres ügyek



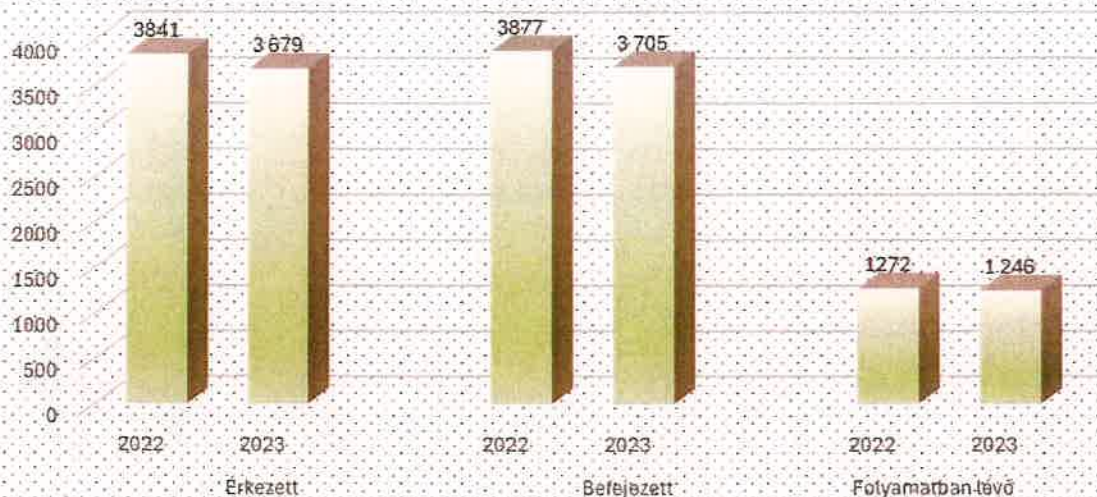
Törvényszék első fok ügyforgalmi adatai - büntető peres ügyek



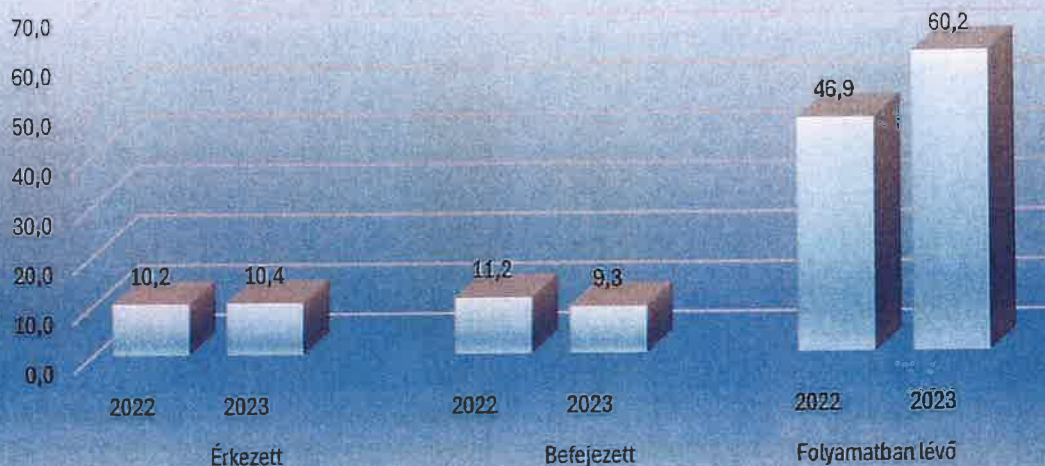
Törvényszék első fok ügyforgalmi adatai - katonai peres ügyek



Törvényszék első fok ügyforgalmi adatai - összes peres ügy



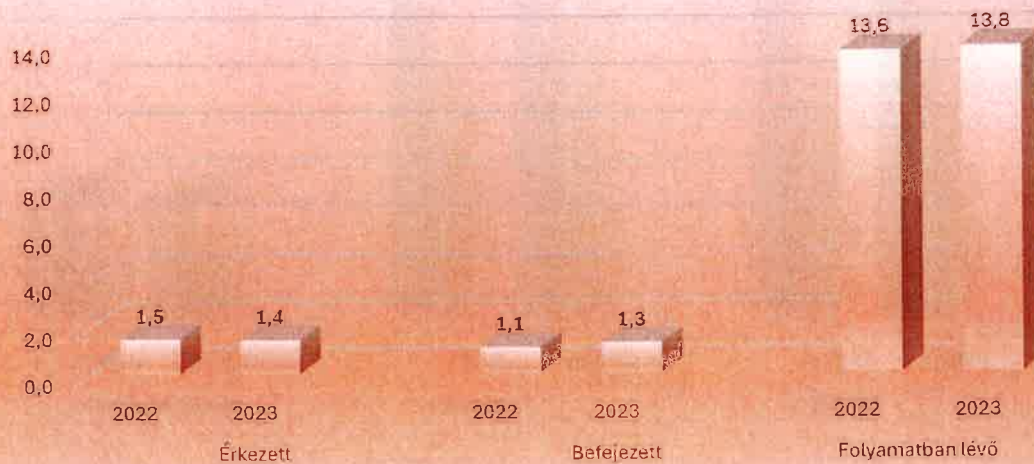
Az egy tárgyaló bíróra eső törvényszék elsőfokú civilisztikai peres ügyek száma



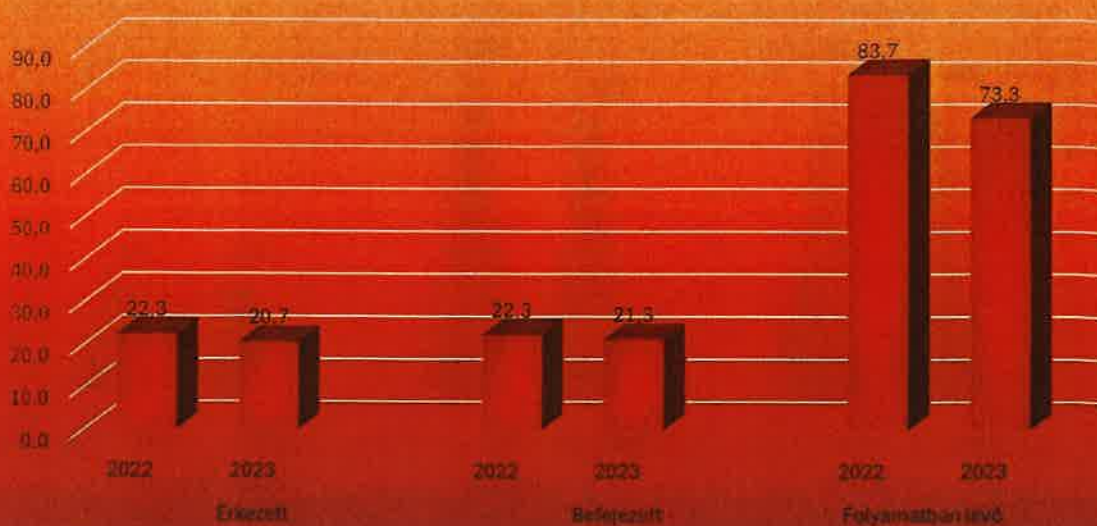
Az egy tárgyaló bíróra eső törvényszék elsőfokú katonai peres ügyek száma



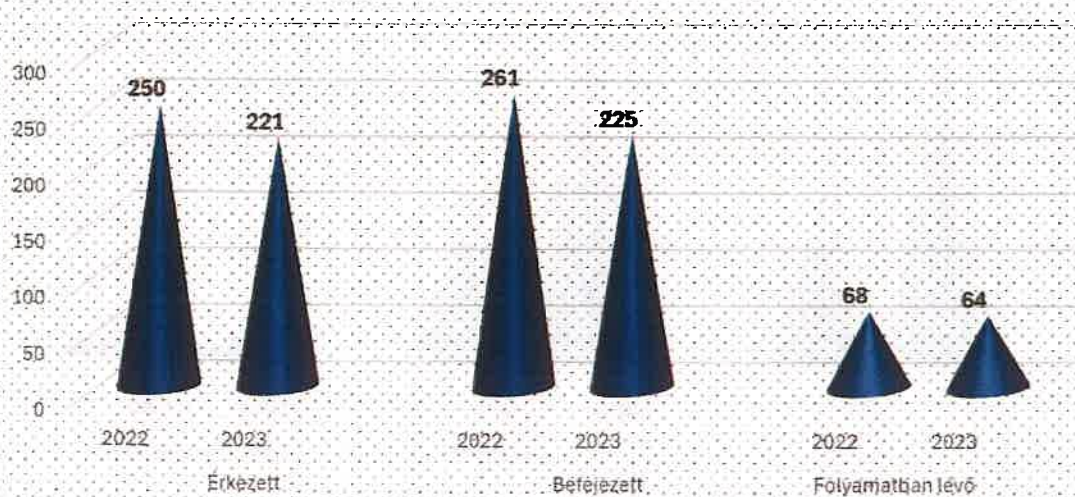
Az egy tárgyaló bíróra eső törvényszék elsőfokú büntető peres ügyek száma (katonai nélkül)



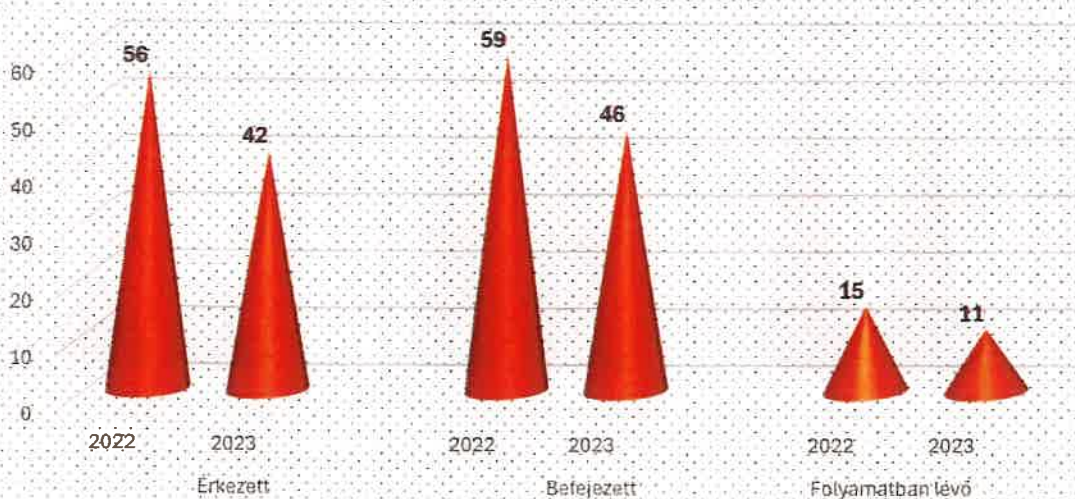
Az egy tárgyaló bíróra eső törvényszék elsőfokú közigazgatási peres ügyek száma



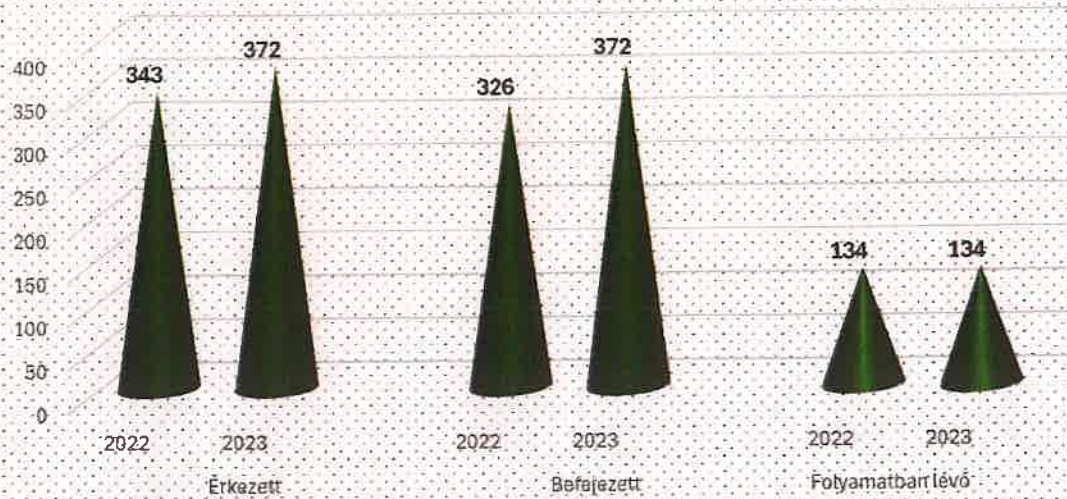
Törvényszék másodfok ügyforgalmi adatai - polgári peres ügyek



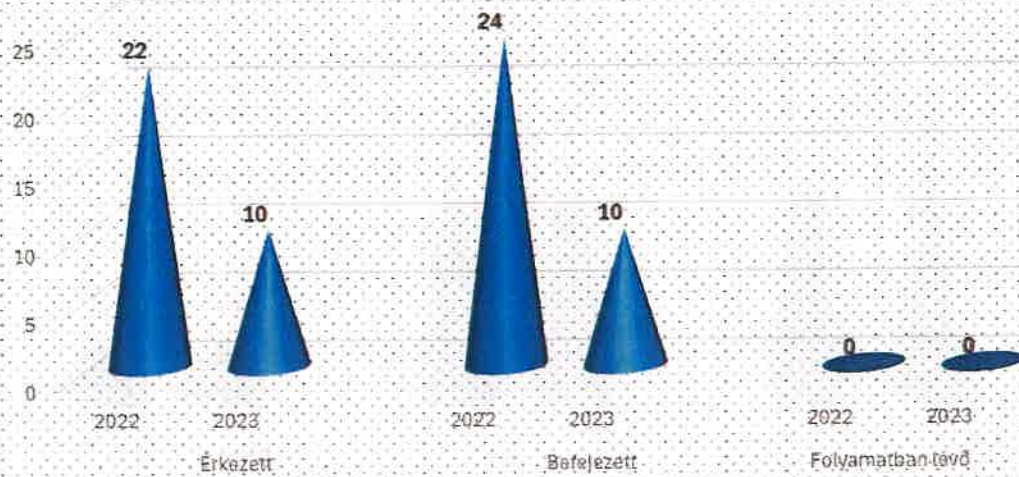
Törvényszék másodfok ügyforgalmi adatai - gazdasági peres ügyek



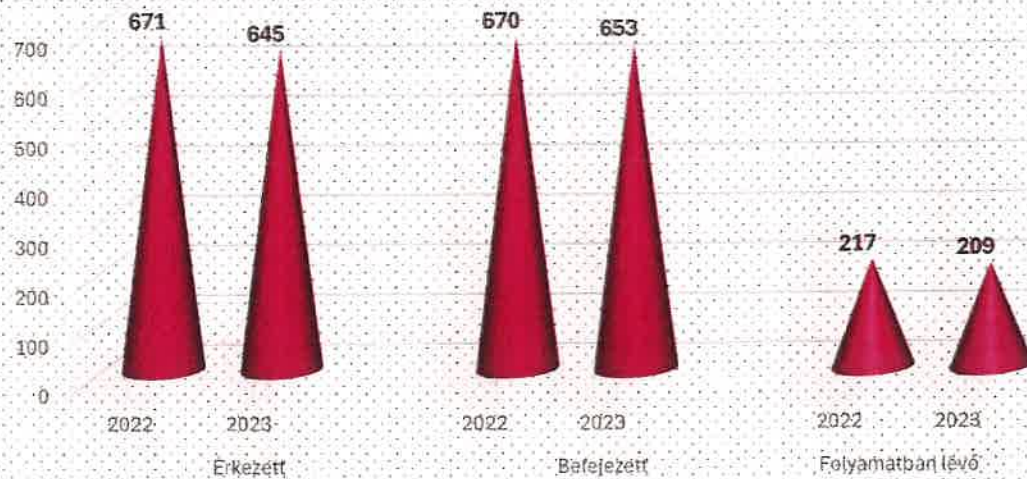
Törvényszék másodfok ügyforgalmi adatai - büntető peres ügyek



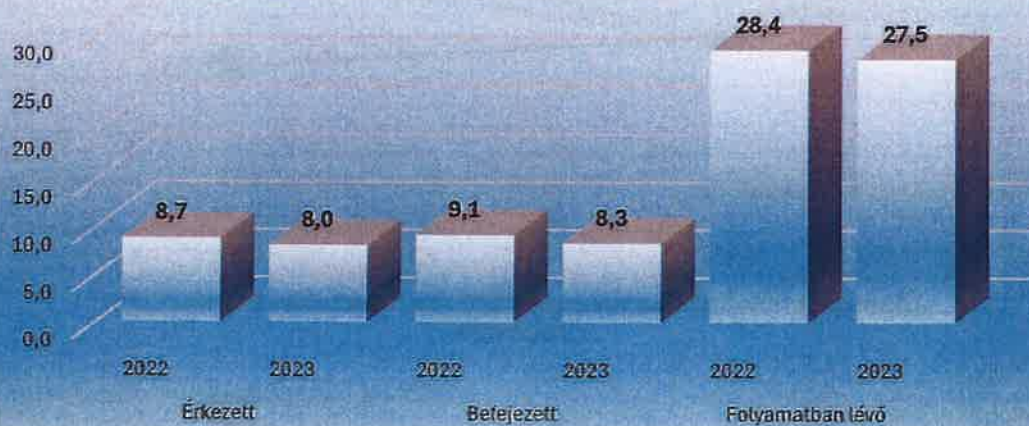
Törvényszék másodfok ügyforgalmi adatai - szabálysértési peres ügyek



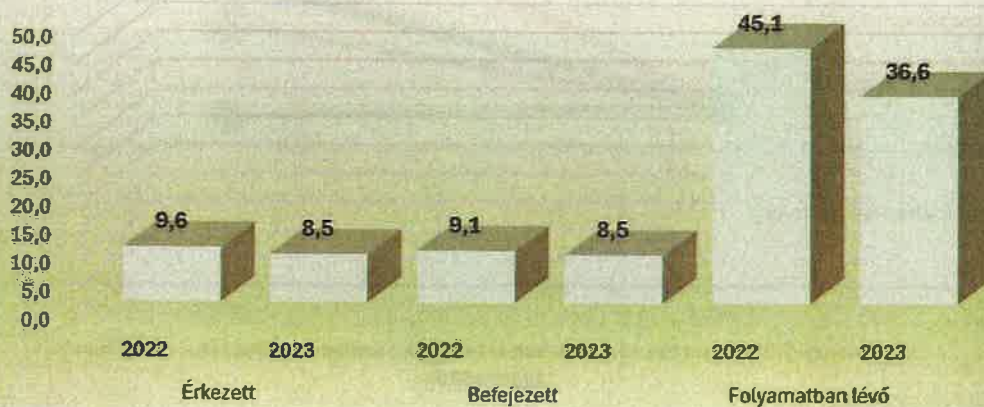
Törvényszék másodfok ügyforgalmi adatai - összes peres ügy



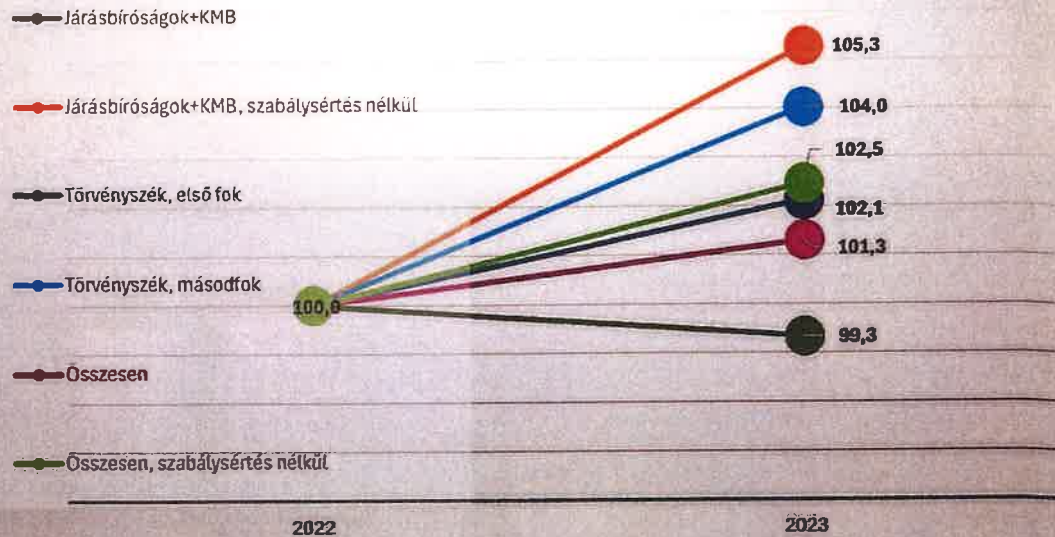
Az egy tárgyaló tanácsra eső másodfokú civilisztikai peres ügyek száma



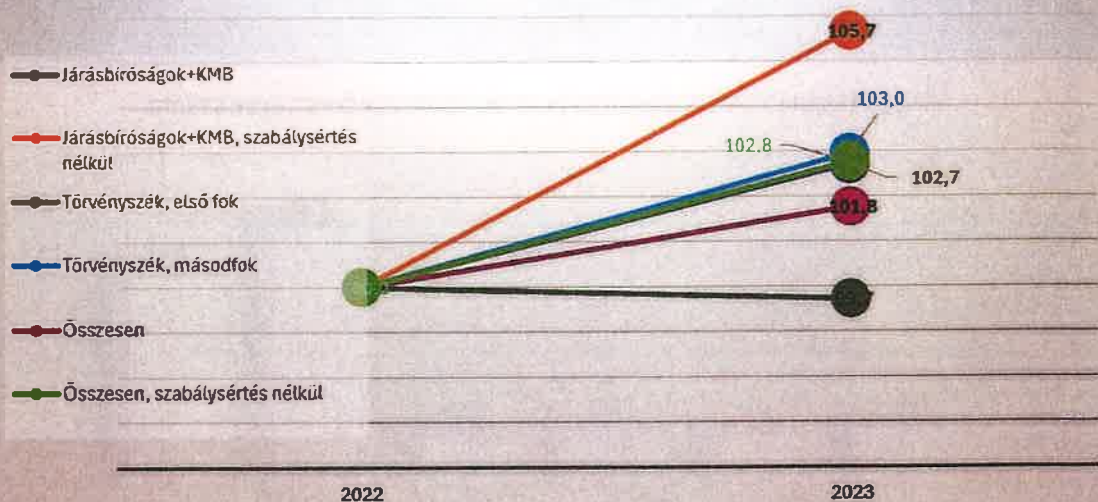
Az egy tárgyaló tanácsra eső másodfokú büntető peres ügyek száma



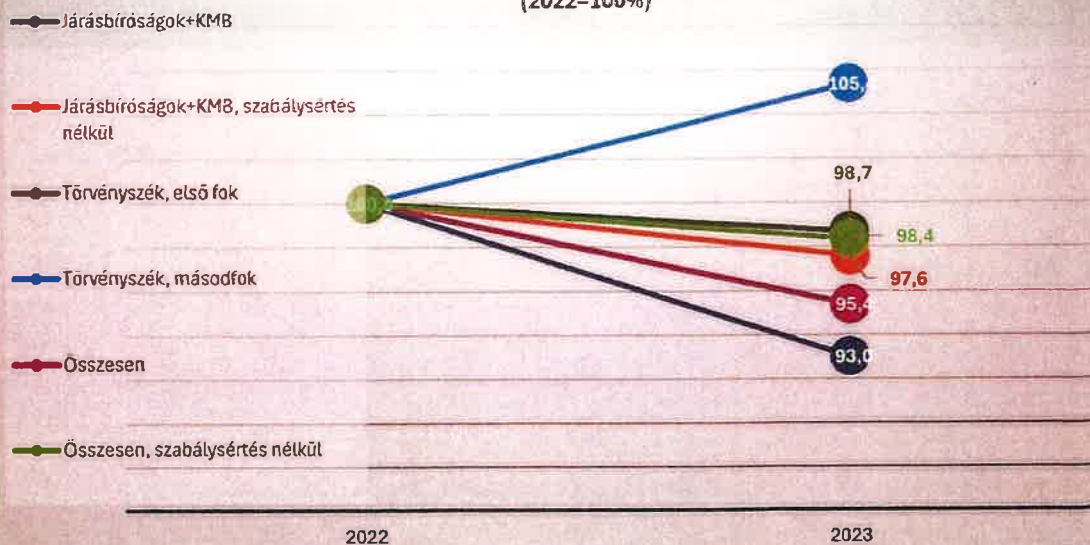
A Debreceni Törvényszékhez érkezett ügyek számának változása, százalékban (2022=100%)

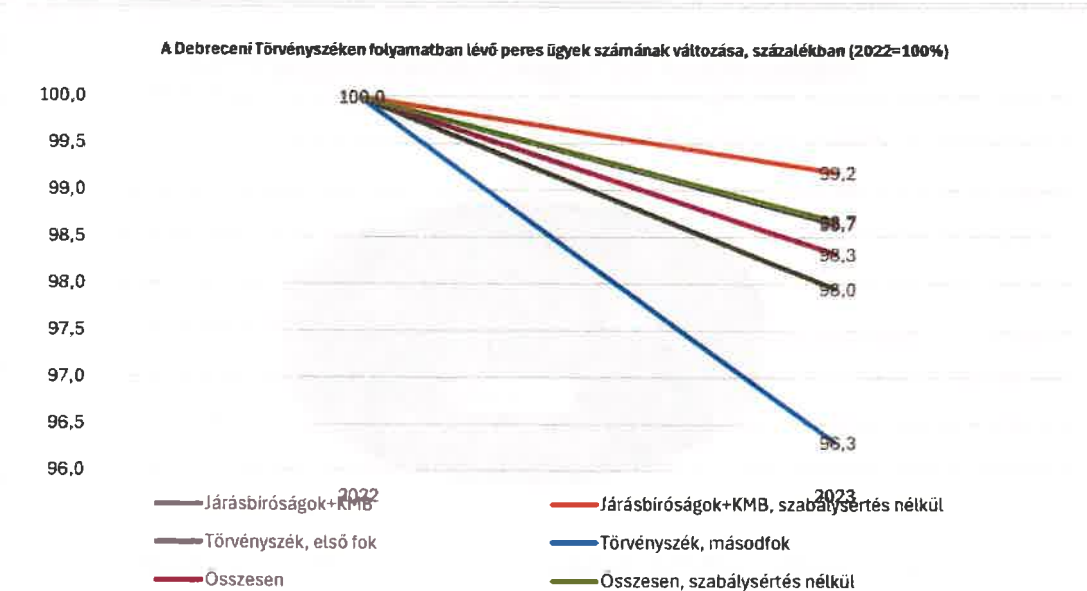
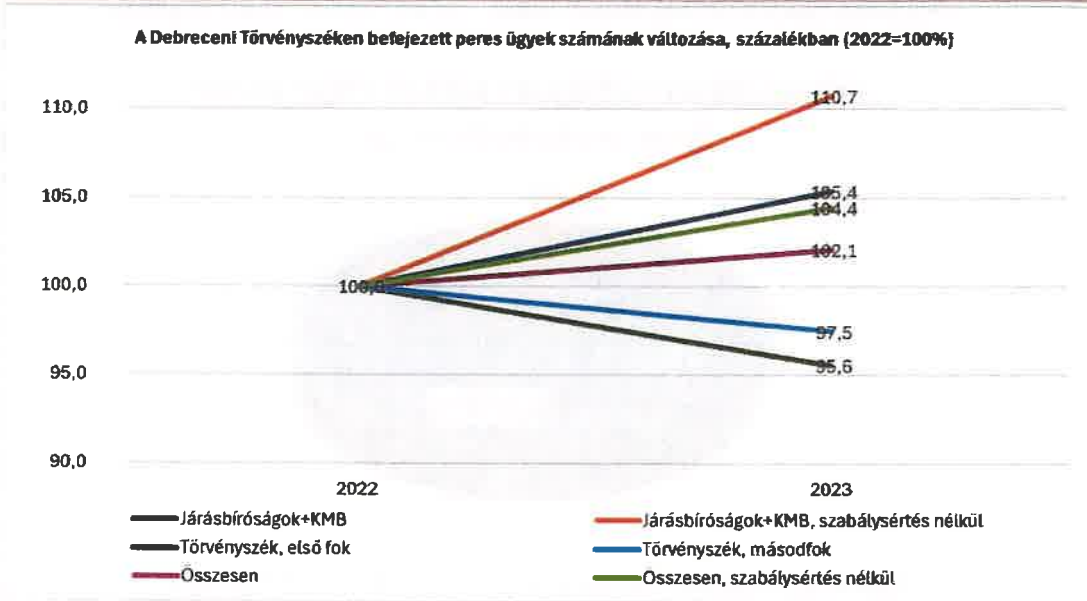
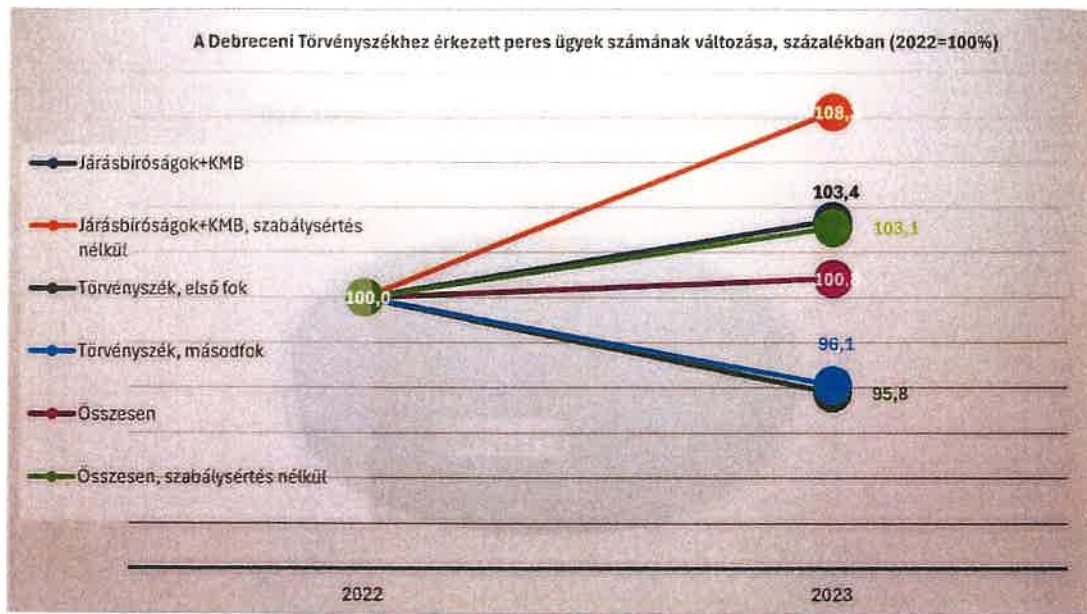


A Debreceni Törvényszéken befejezett ügyek számának változása, százalékban (2022=100%)



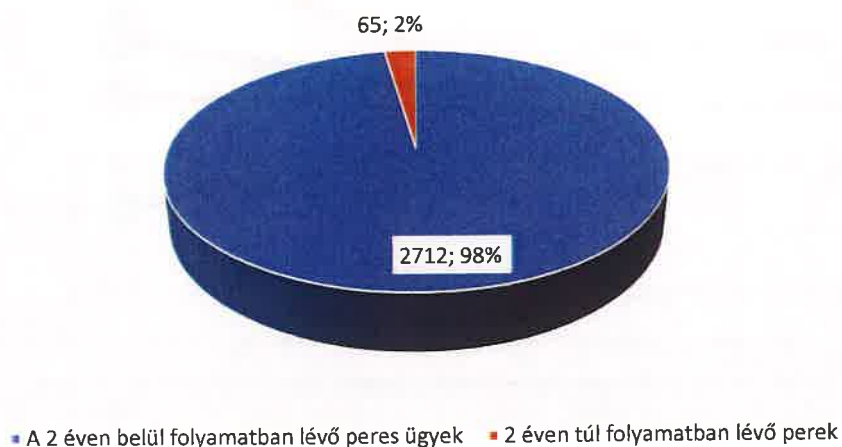
A Debreceni Törvényszéken folyamatban lévő ügyek számának változása, százalékban (2022=100%)





Időszerűségi grafikonok

Folyamatban levő ügyek időbeli megoszlása Járásbíróságok 2023.



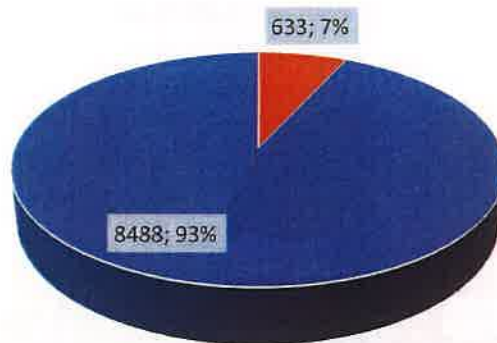
Folyamatban levő ügyek időbeli megoszlása Törvényszék első fok 2023.



Folyamatban levő ügyek időbeli megoszlása Törvényszék másodfok 2023.

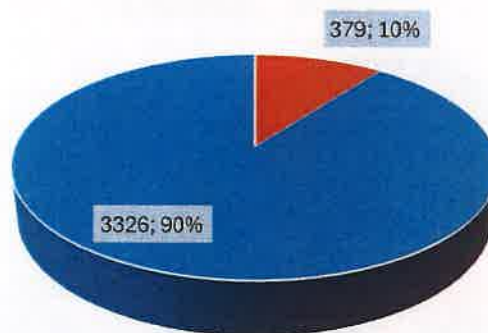


**Befejezett ügyek időbeli megoszlása
Járásbíróságok 2023.**



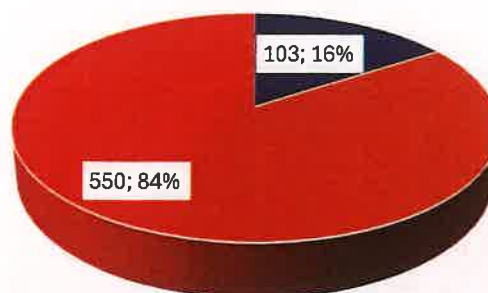
■ 1 éven túl befejezett peres ügyek ■ Egy éven belül befejezett peres ügyek

**Befejezett ügyek időbeli megoszlása
Törvényszék első fok 2023.**



■ 1 éven túl befejezett peres ügyek ■ Egy éven belül befejezett peres ügyek

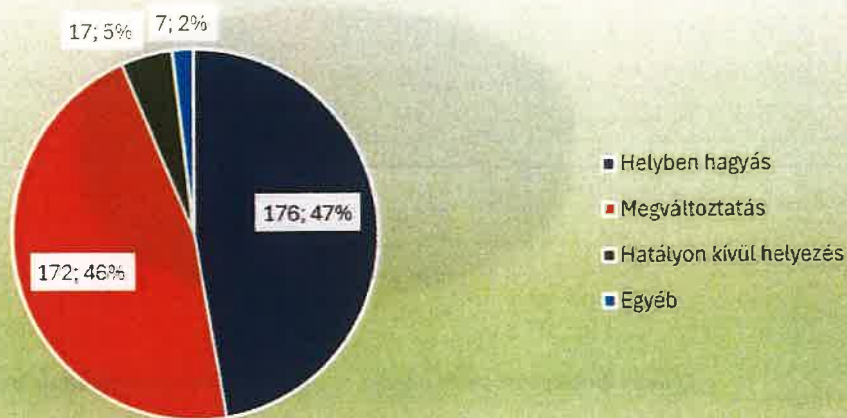
**Befejezett ügyek időbeli megoszlása
Törvényszék másodfok 2023.**



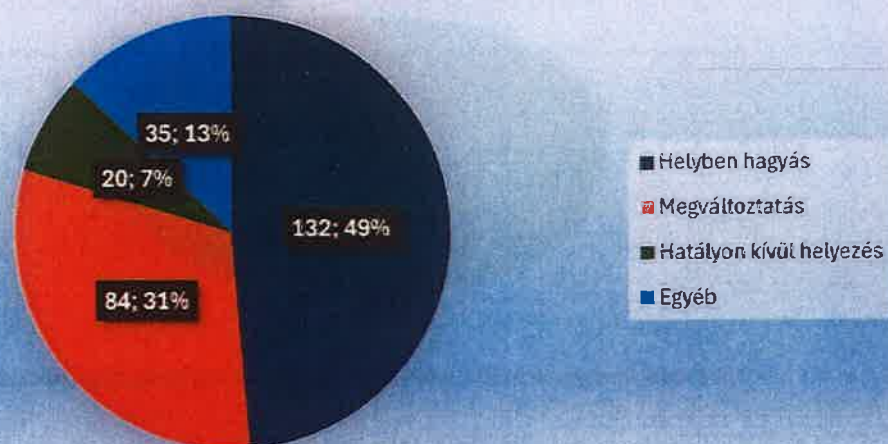
■ 6 hónapon túl befejezett peres ügyek ■ 6 hónapon belül befejezett peres ügyek

Megalapozottsági grafikonok

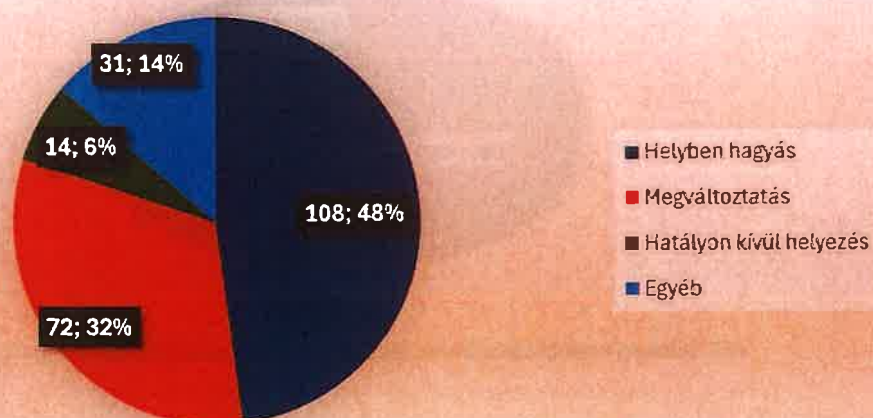
Járásbíróság és törvényszék másodfok viszonylata a Debreceni Törvényszéken;
büntető ügyek (2023. év)



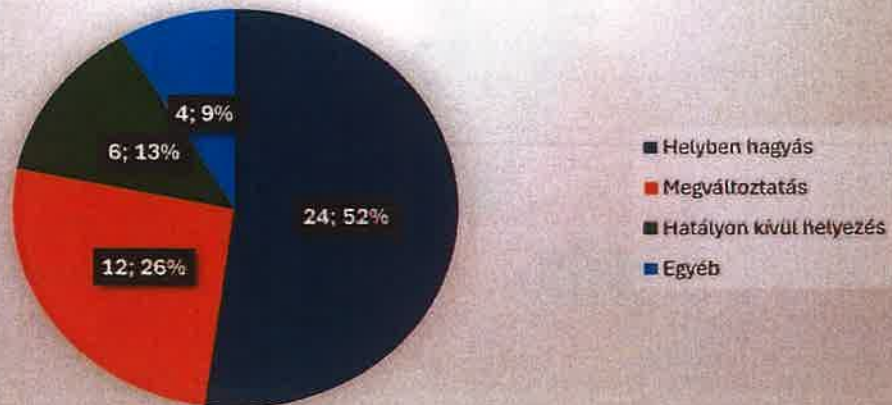
Járásbíróság és törvényszék másodfok viszonylata a Debreceni Törvényszéken;
civilisztika ügyek (2023. év)



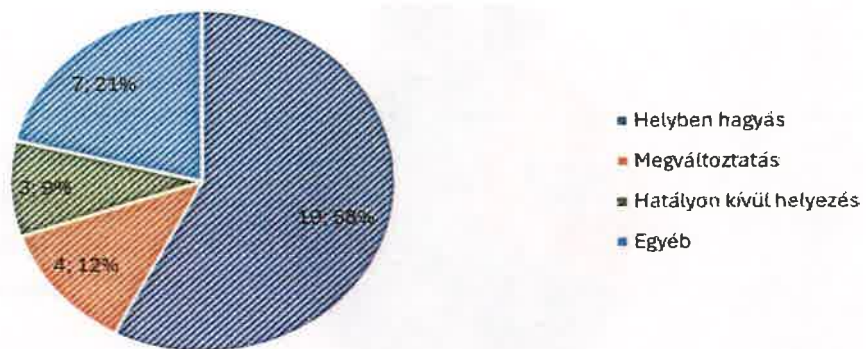
Járásbíróság és törvényszék másodfok viszonylata a debreceni Törvényszéken;
polgári ügyek (2023. év)



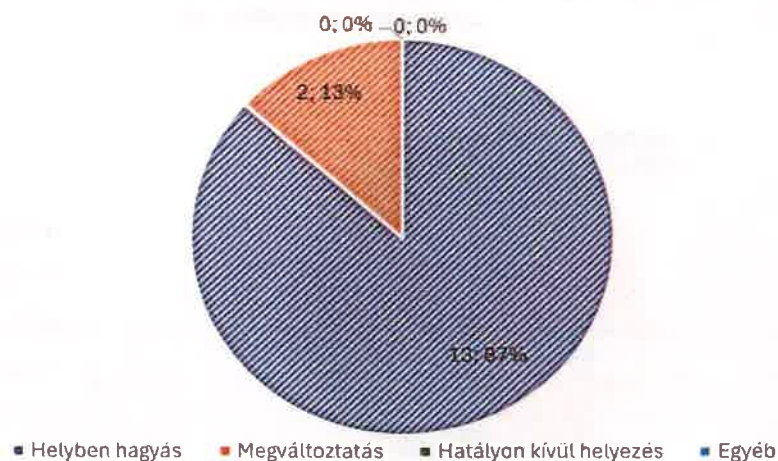
Járásbíróság és törvényszék másodfok viszonylata a debreceni Törvényszéken;
gazdasági ügyek (2023. év)



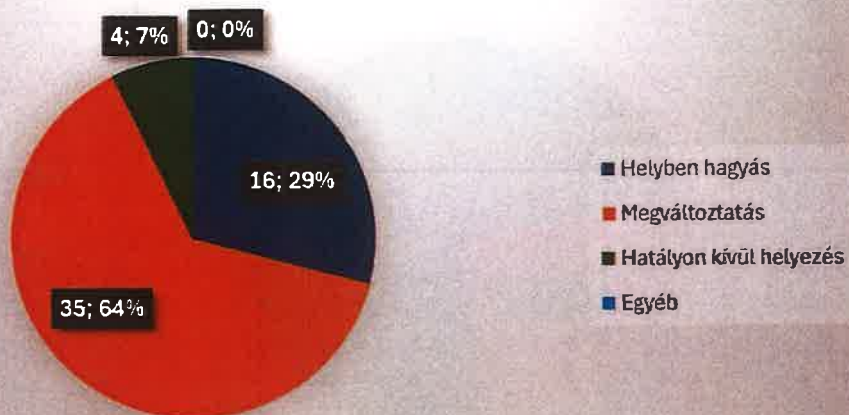
ELSŐFOK ÉS MÁSODFOK VISZONYLATA; KÖZIGAZGATÁSI ÜGYEK
(2023. ÉV)



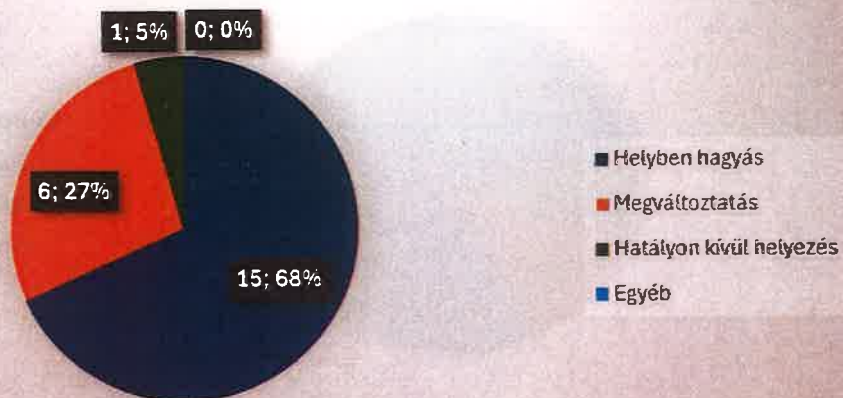
ELSŐFOK ÉS MÁSODFOK VISZONYLATA; MUNKAÜGYI ÜGYEK
(2023. ÉV)



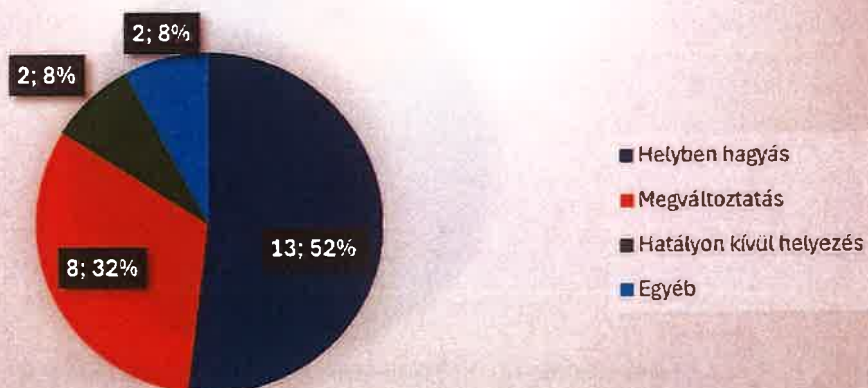
**Törvényszék elsőfok és ítéletábla viszonya a debreceni Törvényszéken;
büntető ügyek (2023. év)**



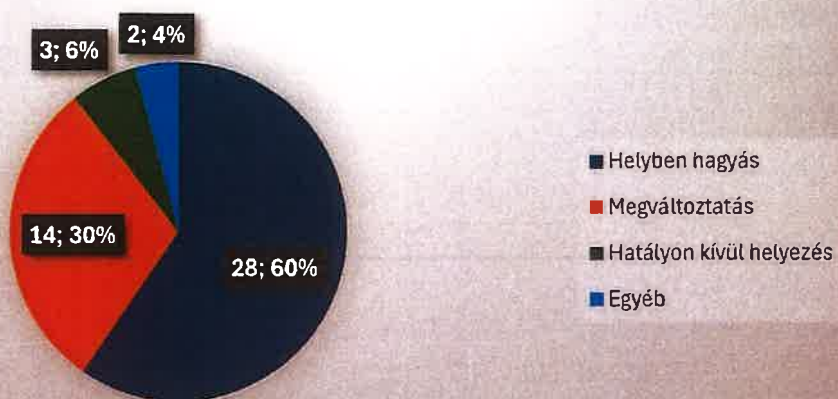
**Törvényszék elsőfok és ítéletábla viszonya a debreceni Törvényszéken;
polgári ügyek (2023. év)**



**Törvényszék elsőfok és ítéletábla viszonya a debreceni Törvényszéken;
gazdasági ügyek (2023. év)**



**Törvényszék elsőfok és ítéltábla viszonya a debreceni Törvényszéken;
civilisztikai ügyek (2023. év)**



**Törvényszék másodfok és ítéltábla viszonya a debreceni Törvényszéken;
büntető másodfokú ügyek (2023. év)**

